

**ИЗВЕШТАЈ О
САМОВРЕДНОВАЊУ РАДА
ШКОЛЕ**

ШК.2025-2026.ГОДИНА

САДРЖАЈ

О САМОВРЕДНОВАЊУ	8
КОМЕРЦИЈАЛИСТА	11
ДРУГИ РАЗРЕД.....	12
1. Српски језик и књижевност	12
2. Енглески језик	12
3. Други страни језик.....	12
4. Обука у виртуалном предузећу	13
5. Организација набавке и продаје	13
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ.....	15
ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	17
1. Српски језик и књижевност	17
2. Енглески језик	17
3. Други страни језик.....	17
4. Обука у виртуалном предузећу	18
5. Организација набавке и продаје	18
6. Трговинско пословање	18
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ.....	20
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД.....	22
1. Српски језик и књижевност	22
2. Енглески језик	22
3. Други страни језик	22
4. Обука у виртуалном предузећу	23
5. Трговинско пословање	23
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ.....	25
ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КОМЕРЦИЈАЛИСТА.....	27
ФИНАНСИЈСКО – РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР	29
ДРУГИ РАЗРЕД.....	30
1. Српски језик и књижевност	30
2. Математика.....	30
3. Рачуноводство	30
4. Финансијско рачуноводствена обука.....	31

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ.....	33
ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	34
1. Српски језик и књижевност	34
2.Математика.....	34
3. Рачуноводство	34
4. Финансијско рачуноводствена обука.....	35
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ.....	37
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД.....	38
1. Српски језик и књижевност	38
2.Математика.....	38
3. Рачуноводство	38
4. Финансијско рачуноводствена обука.....	39
ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ.....	41
ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСВЕНИ ТЕХНИЧАР	42
ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР	45
ДРУГИ РАЗРЕД.....	46
1. Српски језик и књижевност	46
2. Пословна економија.....	46
3. Рачуноводство	47
4. Економско пословање.....	47
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ.....	48
ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	49
1. Принципи економије	49
2. Пословна економија.....	49
3. Рачуноводство	50
4. Економско пословање.....	50
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ.....	51
ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР	52
ТУРИСТИЧКИ ТЕХНИЧАР	54
ДРУГИ РАЗРЕД.....	55
1. Српски језик и књижевност	55

2. Енглески језик	55
3. Други страни језик	55
4. Агенцијско и хотелијерско пословање.....	56
5. Математика.....	56
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ	58
ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	60
1. Српски језик и књижевност	60
2. Енглески језик	60
3. Други страни језик	60
4. Агенцијско и хотелијерско пословање.....	61
5. Туристичка географија	61
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ	63
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД.....	65
1. Српски језик и књижевност	65
2. Енглески језик	65
3. Други страни језик	65
4. Агенцијско и хотелијерско пословање.....	66
5. Туристичка географија	66
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ	68
ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ТУРИСТИЧКИ ТЕХНИЧАР	70
ХОТЕЛИЈЕРСКО-РЕСТОРАТЕРСКИ ТЕХНИЧАР	72
ДРУГИ РАЗРЕД.....	73
1. Српски језик и књижевност	73
2. Енглески језик	73
3. Услуживање.....	73
4. Хотелијерско пословање	74
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ	76
ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	77
1. Српски језик и књижевност	77
2. Енглески језик	77
3. Услуживање.....	77
4. Хотелијерско пословање	78

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ	80
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД.....	81
1. Српски језик и књижевност	81
2. Енглески језик	81
3. Услуживање.....	81
4. Хотелијерско пословање	82
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ	84
ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ХОТЕЛИЈЕРСКО-РЕСТОРАТЕРСКИ ТЕХНИЧАР	85
КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР	87
ДРУГИ РАЗРЕД.....	88
1. Српски језик и књижевност	88
2. Енглески језик	88
3. Куварство.....	88
4. Познавање робе	89
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ	91
ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	92
1. Српски језик и књижевност	92
2. Енглески језик	92
3. Куварство.....	92
4. Познавање робе	93
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ	95
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД.....	96
1. Српски језик и књижевност	96
2. Енглески језик	96
3. Куварство.....	96
4. Познавање робе	97
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ	99
ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР	100
ТРГОВАЦ	102
ДРУГИ РАЗРЕД.....	103
1. Српски језик и књижевност	103

2.Математика.....	103
3.Практична настава	103
4. Трговинско пословање	104
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ	106
ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	107
1. Српски језик и књижевност	107
2. Математика.....	107
3. Практична настава	107
4. Трговинско пословање	108
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ	110
ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ТРГОВАЦ.....	111
КОНОБАР	113
ДРУГИ РАЗРЕД.....	114
1. Српски језик и књижевност	114
2. Математика.....	114
3. Услуживање.....	114
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ.....	116
ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	117
1. Српски језик и књижевност	117
2. Математика.....	117
3. Услуживање.....	117
ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КОНОБАР.....	120
КУВАР	122
ДРУГИ РАЗРЕД.....	123
1. Српски језик и књижевност	123
2. Математика.....	123
3. Куварство.....	123
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ.....	125
ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	126
1. Српски језик и књижевност	126
2. Математика.....	126

3. Куварство.....	126
ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КУВАР	128
ПОСЛАСТИЧАР	130
ДРУГИ РАЗРЕД.....	131
1. Српски језик и књижевност	131
2. Математика.....	131
3. Посластичарство	131
ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ	133
ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	134
1. Српски језик и књижевност	134
2. Математика.....	134
3. Посластичарство	134
ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ПОСЛАСТИЧАР.....	137
ЗАКЉУЧАК НА НИВОУ ШКОЛЕ.....	139

О САМОВРЕДНОВАЊУ

Самовредновање рада школе представља систематичан и континуиран процес у којем школа сама процењује квалитет свог рада, укупних образовно-васпитних активности и остваривање постављених циљева и стандарда. Оно подразумева прикупљање, анализу и тумачење релевантних података о свим аспектима школског живота, уз активно учешће запослених, ученика, родитеља и других релевантних актера.

ЦИЉ САМОВРЕДНОВАЊА

Циљ самовредновања је унапређивање квалитета рада школе. Кроз процес самовредновања школа стиче јаснији увид у своје снаге и области које је потребно побољшати, препознаје добре праксе и идентификује изазове у раду. На основу добијених резултата планирају се конкретне мере и активности усмерене ка побољшању наставе, васпитног рада, школске климе, професионалног развоја запослених и укупног функционисања установе. Самовредновање доприноси развоју културе квалитета, одговорности и сталног професионалног учења у школи.

Тим за самовредновање у школској 2025/26.години чине:

Виолета Ђорђевић,
Милош Несторовић,
Милош Пириватрић,
Мила Јовановић,
Милена Башић,
представник Савета родитеља,
представник Школског одбора и
представник Ученичког парламента.

У складу са законским оквиром који дефинише систем обезбеђивања квалитета рада установе, школа је током школске године 2025-2026. спровела процес самовредновања у кључној области Настава и учење.

Сврха овог истраживања била је свеобухватна анализа наставног процеса из перспективе ученика, како би се идентификовали донети степена остварености дефинисаних стандарда квалитета и утврдили простори за даље унапређење.

Истраживање је реализовано путем анонимне анкете која је обухватила репрезентативни узорак ученика из свих образовних профила школе: *Економски техничар, Финансијско-рачуноводствени техничар, Комерцијалиста, Туристички техничар, Кулинарски техничар, Хотелијерско-ресторатерски техничар, Трговац, Кувар, Конобар и Посластичар.*

Приликом статистичке обраде података, примењен је специфичан методолошки оквир:

1. **Структура показатеља:** Анализа је извршена на нивоу четири кључна стандарда (2.1, 2.2, 2.4 и 2.5), при чему је сваки индикатор вреднован кроз три специфична показатеља.
2. **Тежински фактор:** Глобални резултати нису добијени простим просеком, већ је у обзир узета бројност ученика по одељењима и профилима, чиме је осигурана објективност и статистичка релевантност приказаних података.
3. **Скала вредновања:** Ученици су исказивали степен свог слагања на четворостепеној скали (од „није уочљиво“ до „у потпуности“).

Предмет анализе Фокус истраживања био је на четири кључна сегмента наставе:

Стандард	Показатељ
Стандард 2.1: Ефикасност управљања процесом учења на часу.	2.1.1. Јасни су ми циљеви сваког часа 2.1.2. Разумем објашњења, упутства и кључне појмове 2.1.4. Професор поступно поставља питања/ задатке/захтеве различитог нивоа сложености.
Стандард 2.2: Прилагођавање наставног рада индивидуалним карактеристикама и потребама ученика.	2.2.1. Професор прилагођава захтеве могућностима сваког ученика 2.2.2. Професор прилагођава начин рада и наставни материјал индивидуалним карактеристикама сваког ученика. 2.2.3. Професор посвећује време и пажњу сваком ученику у складу са његовим образовним и васпитним потребама
Стандард 2.4: Транспарентност и квалитет поступака вредновања и оцењивања.	2.4.2. Јасни су ми критеријуми вредновања. 2.4.3. Професор даје потпуну и разумљиву повратну информацију ученицима о њиховом раду, укључујући и јасне препоруке о наредним корацима. 2.4.4. Постављам сам(а) себи циљеве у учењу.
Стандард 2.5: Пружање подршке ученицима за напредовање и креирање подстицајне атмосфере за рад.	2.5.2. Професор користи разноврсне поступке за мотивисање ученика уважавајући њихове различитости и претходна постигнућа. 2.5.3. Професор подстиче интелектуалну радозналост и слободно изношење мишљења 2.5.5. Професор показује поверење у могућности ученика и има позитивна очекивања у погледу успеха.

Фокус истраживања стављен је на предмете који су део матурског испита, јер су резултати из тих предмета директан показатељ ефикасности припреме ученика за завршни испит и даљи професионални развој.

КОМЕРЦИЈАЛИСТА

Анкета је спроведена онлајн и анонимно, путем платформе Гугл учионица, на узорку од укупно 70 ученика, распоређених по разредима:

- II разред: 28 ученика
- III разред: 15 ученика
- IV разред: 27 ученика

Предмет процене била је настава из следећих предмета: Српски језик и књижевност, Енглески језик, Други страни језик, Организација набавке и продаје, Обука у виртуелном предузећу и Трговинско пословање.

Коришћена је четворостепена скала процене:

1. Није уочљиво
2. Делимично
3. Углавном
4. У потпуности

Оцена за сваки појединачни индикатор добијена је синтезом података из три припадајућа показатеља. Процент остварености индикатора представља збирну вредност одговора свих ученика кроз сва три показатеља, чиме је осигурана свеобухватна процена стандарда

ДРУГИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	22,62	34,52	28,57	14,29	2,35
2.2	21,43	39,29	21,43	16,67	2,33
2.4	23,81	26,19	29,76	20,24	2,46
2.5	19,05	29,76	28,57	34,52	2,69

Настава Српског језика је најбоље оцењена стандардом 2.5 (подршка ученицима, мотивација и поверење) са највећим процентом одговора "у потпуности" (34,52%).

2. Енглески језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	15,48	20,24	20,24	44,05	2,93
2.2	14,29	15,48	26,19	44,05	3
2.4	14,29	9,52	25,00	51,19	3,13
2.5	19,05	15,48	23,81	41,67	2,88

Најбоље оцењен је стандард 2.4 (фокус је на јасним критеријумима оцењивања) са просечном оценом 3,13 и највећим процентом одговора "у потпуности" (51,19%).

3. Други страни језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	13,10	16,67	39,29	32,14	2,89
2.2	11,90	15,48	36,90	35,71	2,96
2.4	11,90	9,52	45,24	33,33	3,00
2.5	11,90	10,71	45,24	32,14	2,98

Најбоље оцењен је стандард 2.4 (јасни критеријуми оцењивања) са просечном оценом 3,00 и највећим процентом одговора „углавном“ (45,24%)

4. Обука у виртуалном предузећу

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	5,95	9,52	16,67	67,86	3,46
2.2	4,76	8,33	11,90	75,00	3,57
2.4	4,76	7,14	15,48	72,62	3,56
2.5	3,57	8,33	15,48	72,62	3,57

Најбоље оцењен је стандард 2.2 и 2.5 (прилагођавање рада индивидуалним карактеристикама ученика и подршка ученицима, мотивација и поверење) са просечном оценом 3,57 и највећим процентом одговора "у потпуности" (75,00%)

5. Организација набавке и продаје

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	7,14	7,14	11,90	73,81	3,52
2.2	4,76	9,52	14,29	71,43	3,52
2.4	5,95	8,33	14,29	71,43	3,51
2.5	1,19	8,33	14,29	76,19	3,65

Најбоље оцењен је стандард 2.5 (подршка ученицима, мотивација и поверење) са просечном оценом 3,65 и највећим процентом одговора "у потпуности" (73,81%).

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – II разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,03
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,07
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,11
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,14

- Стандард 2.5 (Највиша оцена: 3,14): Овај стандард има најбољи резултат на нивоу свих предмета. Томе су највише допринели стручни предмети попут Организације набавке и продаје

Стандард 2.4 (Просек: 3,11): Поступци вредновања су оцењени врло високо, посебно у стручним предметима и Енглеском језику

Стандард 2.2 (Просек: 3,07): Иако је овај стандард имао најнижу оцену у Српском језику, високи резултати у Виртуелном предузећу значајно су подигли укупни просек.

Стандард 2.1 (Најнижа просечна оцена: 3,03): Управљање процесом учења је генерално добро оцењено, али статистички стоји нешто ниже од осталих категорија због већег броја одговора „Није уочљиво“ у општеобразовним предметима.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – II разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Други страни језик	Обука у виртуелном предузећу	Организација набавке и продаје
2.1	2,35	2,93	2,89	3,46	3,52
2.2	2,33	3	2,96	3,57	3,52
2.4	2,46	3,13	3	3,56	3,51
2.5	2,67	2,88	2,98	3,57	3,65
Просек по предметима	2,45	2,99	2,96	3,54	3,55

Табела 3. Збирни приказ – II разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
II разред	3,10	Организација набавке и продаје (3,55)	Српски језик (2,45)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

На основу свеобухватне анализе података прикупљених кроз самовредновање ученика другог разреда смера комерцијалиста, изводе се следећа кључна запажања:

- Постоји јасно уочљива разлика у перцепцији квалитета наставе између стручних и општеобразовних предмета. Стручни предмети (*Организација набавке и продаје* и *Обука у виртуелном предузећу*) остварују изузетно високе просечне оцене (изнад 3,50), што указује на то да је настава у потпуности оријентисана на исходе и компетенције.
- Најбоље оцењен стандард на нивоу целог разреда је стандард 2.5: (3,14). Посебно се истиче код стручних предмета где ученици у врло високом проценту (преко 70%) потврђују да наставници имају позитивна очекивања у погледу њиховог успеха и показују поверење у њихове могућности.
- Ефикасност вредновања (Стандард 2.4): Са збирном оценом 3,11, овај сегмент представља јаку страну разреда. Ученици на страним језицима истичу јасност критеријума оцењивања као кључни фактор који им помаже у учењу.
- Простор за унапређење у областима 2.1 и 2.2: Управљање процесом учења и индивидуализација рада су области са најнижим релативним оценама, пре свега због резултата на Српском језику и књижевности. Ученици на овом предмету исказују потребу за јаснијим дефинисањем циљева сваког часа и већом прилагођеношћу наставног материјала њиховим способностима.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

Како би се подигао општи квалитет наставе и задовољили стандарди, препоручују се следеће мере:

1. Хоризонтално учење и међупредметно повезивање (Стандард 2.5)

- Мера: Организовати угледне часове на којима ће наставници стручних предмета приказати технике за јачање мотивације ученика.
- Пример: Примена симулације пословних процеса из *Виртуелног предузећа* на часове језика (нпр. пословна кореспонденција на страном језику у реалном пословном окружењу).

2. Прецизирање исхода и вођење процеса (Стандард 2.1)

- Мера: Увођење обавезе истицања оперативних циљева и планираних исхода на табли на почетку сваког часа у свим предметима.

- Пример: Уместо наслова лекције, написати „Данас ћемо научити да самостално попунимо налог за набавку“, што ученику директно појашњава сврху учења.

3. Систематизација диференцираног рада (Стандард 2.2)

- Мера: Израда банке диференцираних задатака (три нивоа сложености) за кључне наставне јединице, посебно у Српском језику.
- Пример: Приликом обраде текста, ученицима са потешкоћама дати усмерена питања за проналажење информација, док напредни ученици добијају задатак за критичку анализу и синтезу.

4. Унапређење формативног оцењивања (Стандард 2.4)

- Мера: Чешћа примена самовредновања и вршњачког оцењивања уз помоћ чек-листи.
- Пример: Након усменог излагања на страном језику, ученик сам себе оцењује према унапред задатим критеријумима (вокабулар, граматика, течност), након чега добија повратну информацију од наставника.

ТРЕЋИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	15,56	53,33	31,11	3,16
2.2	13,33	6,67	33,33	46,67	3,13
2.4	6,67	6,67	46,67	40,00	3,20
2.5	6,67	20,00	44,44	28,89	2,96

Стандард 2.4 (оцењивање) је најбоље оцењен, док стандард 2.5 указује на потребу за додатним радом на мотивацији ученика.

2. Енглески језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	8,89	20,00	31,11	40,00	3,02
2.2	11,11	22,22	26,67	40,00	2,96
2.4	11,11	22,22	24,44	42,22	2,98
2.5	13,33	24,44	24,44	37,78	2,87

Настава енглеског језика задржава стабилан квалитет са просеком око 3,00. Ученици највише вреднују јасност циљева и управљање часом (2.1), док је стандард 2.5 област која захтева благу интервенцију у погледу подршке ученицима.

3. Други страни језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	13,33	13,33	20,00	53,33	3,13
2.2	13,33	11,11	22,22	53,33	3,16
2.4	13,33	20,00	15,56	51,11	3,04
2.5	13,33	17,78	13,33	55,56	3,11

Код другог страног језика доминирају одговори „у потпуности“, што резултира високим просечним оценама. Ученици се осећају врло успешно и подржано (2.2, 2.1 и 2.5), што је одличан показатељ подстицајне атмосфере за учење језика.

4. Обука у виртуалном предузећу

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	6,67	22,22	71,11	3,64
2.2	0,00	6,67	22,22	71,11	3,64
2.4	2,22	2,22	33,33	62,22	3,56
2.5	0,00	6,67	24,44	68,89	3,62

Са преко 70% одговора „у потпуности“ за управљање часом и индивидуализацију, јасно је да настава у виртуалном предузећу представља пример добре праксе у школи.

5. Организација набавке и продаје

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	6,67	24,44	68,89	3,62
2.2	0,00	11,11	22,22	66,67	3,56
2.4	2,22	6,67	33,33	57,78	3,47
2.5	0,00	13,33	22,22	64,44	3,51

Висока оствареност свих стандарда указује на континуитет квалитета. Ученици препознају напор наставника да наставу учини релевантном за њихову будућу професију. Стандард 2.1 је најбоље оцењен.

6. Трговинско пословање

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	6,67	28,89	64,44	3,58
2.2	0,00	6,67	22,22	71,11	3,64
2.4	2,22	8,89	24,44	64,44	3,51
2.5	0,00	6,67	24,44	68,89	3,62

Стандард 2.2 (индивидуализација) са просеком 3,64 показује да је настава изразито окренута потребама ученика.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – III разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,35
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,35
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,29
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,28

Стандарди 2.1 и 2.2: Највишу просечну оцену (3,35) деле стандарди који се односе на управљање часом и индивидуализацију наставе. Ово указује на то да су наставници у трећој години веома успешни у прилагођавању метода рада специфичним потребама ученика.

Снажна подршка стручних предмета: стручни предмети попут *Обуке у виртуелном предузећу* и *Трговинског пословања* значајно подижу просек разреда са појединачним оценама које достижу и 3,64.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – III разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Други страни језик	Обука у виртуелном предузећу	Организација набавке и продаје	Трговинско пословање
2.1	3,16	3,02	3,13	3,64	3,62	3,58
2.2	3,13	2,96	3,16	3,64	3,56	3,64
2.4	3,20	2,98	3,04	3,56	3,47	3,51
2.5	2,96	2,87	3,11	3,62	3,51	3,62
Просек по предметима	3,11	2,96	3,11	3,62	3,54	3,59

Табела 3. Збирни приказ – III разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
III разред	3,32	Обука у виртуелном предузећу (3,62)	Енглески језик (2,96)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

На основу анализе прикупљених података и израчунатих просечних вредности за област Настава и учење, изводе се следећи закључци:

- Просечна оцена свих предмета у трећем разреду износи 3,32, што представља значајан напредак у односу на други разред.
- Стандарди 2.1 и 2.2 оцењени су највишом оценом (3,35), што указује на то да ученици препознају напор наставника да наставу учине јасном и прилагођеном њиховим потребама.
- Највише вредности остварене су код стручних предмета *Обука у виртуелном предузећу* и *Трговинско пословање* (3,64), где практичан рад директно кореспондира са високим задовољством ученика.
- Иако су оцене стабилне, најнижа појединачна вредност забележена је код предмета *Енглески језик* за стандард 2.5 (2,87), што сугерише да у настави страних језика треба додатно радити на јачању самопоуздања и прилика за успех код свих ученика.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

Како би се одржао и додатно унапредио квалитет рада у трећем разреду, предлажу се следеће мере засноване на идентификованим потребама:

1. Уједначавање критеријума вредновања (Стандард 2.4)

- Мера: Применити успешне моделе објективног оцењивања из стручних предмета на језичку групу предмета.
- Пример: Израда заједничких чек-листи за праћење напретка ученика које ће користити и наставници језика и наставници стручних модула.

2. Јачање подршке кроз (Стандард 2.5)

- Мера: Увести технике „кратких победа“ на часовима где је стандард 2.5 нижи (Српски и Енглески језик).
- Пример: Планирање задатака на три нивоа тежине тако да и ученици са мањим постигнућем могу успешно да реше почетни ниво, чиме се гради мотивација за даљи рад.

3. Ефикасније вођење процеса учења (Стандард 2.1)

- Мера: Континуирано истицање оперативних циљева часа на почетку сваке наставне јединице.
- Пример: На табли јасно исписати шта ће ученик „бити у стању да уради“ након тог конкретног часа, што повећава транспарентност и фокус ученика.

4. Размена добре праксе кроз хоризонтално учење

- Мера: Организовати радионице унутар Већа за друштвене науке на којима ће наставници који предају *Трговинско пословање* приказати методе успешног прилагођавања рада ученицима (стандард 2.2).

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	1,23	22,22	37,04	39,51	3,15
2.2	8,64	22,22	33,33	35,80	2,96
2.4	4,94	18,52	30,86	45,68	3,17
2.5	0,00	29,63	27,16	43,21	3,14

У завршном разреду, ученици веома високо оцењују јасност критеријума оцењивања (2.4). Стандард 2.2 је нешто нижи, што указује на то да матуранти сматрају да би настава могла бити још више прилагођена њиховим индивидуалним образовним потребама у припреми за матуру.

2. Енглески језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	3,70	27,16	29,63	39,51	3,05
2.2	16,05	28,40	19,75	35,80	2,75
2.4	8,64	29,63	23,46	38,27	2,91
2.5	16,05	27,16	17,28	39,51	2,80

Енглески језик показује солидну пролазност, али са израженим изазовом у стандарду 2.2. Велики проценат одговора „није уочљиво“ и „делимично“ код прилагођавања рада сугерише потребу за већом диференцијацијом наставе за ученике који имају различите нивое знања.

3. Други страни језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	9,88	20,99	27,16	41,98	3,01
2.2	6,17	18,52	34,57	40,74	3,10
2.4	8,64	19,75	28,40	43,21	3,06
2.5	12,35	16,05	25,93	45,68	3,05

Резултати су веома уједначени и стабилни изнад просека 3,00. Најбоље оцењен стандард је 2.2 (3,10), што указује на то да наставници другог страног језика у завршној години најуспешније прилагођавају рад индивидуалним образовним потребама ученика.

4. Обука у виртуалном предузећу

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	6,17	14,81	12,35	66,67	3,40
2.2	8,64	13,58	17,28	60,49	3,30
2.4	4,94	12,35	17,28	65,43	3,43
2.5	8,64	12,35	13,58	65,43	3,36

Предмет задржава статус једног од најбоље оцењених, са преко 60% ученика који сматрају да су сви стандарди испуњени у потпуности. Посебно се истиче праведност и јасност оцењивања (2.4).

5. Трговинско пословање

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	3,70	9,88	27,16	59,26	3,42
2.2	4,94	11,11	24,69	59,26	3,38
2.4	3,70	12,35	28,40	55,56	3,36
2.5	54,32	9,88	28,40	56,79	2,38

Док су управљање часом и индивидуализација одлични, стандард 2.5 бележи веома специфичан резултат због великог процента негативних одговора (54% „није учљиво“). Ово је јасан сигнал за комисију да је у завршној години дошло до пада мотивације или осећаја успеха код већег дела групе за овај предмет.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – IV разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,21
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,10
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,19
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	2,95

Највиши квалитет у управљању процесом (Стандард 2.1): Са просеком 3,21, ово је најбоље оцењен сегмент наставе у завршној години. Ученици препознају јасну структуру часа, посебно у стручним предметима где ова оцена прелази 3,40.

Стандард 2.5: Овај индикатор има најнижу просечну вредност (2,95). Главни узрок је специфичан резултат на предмету *Трговинско пословање*, где је забележен висок проценат негативних одговора у овом домену.

Стандард 2.4: Са оценом 3,19, поступак оцењивања се сматра транспарентним и праведним. Највећи допринос овом просеку дају *Српски језик* (3,17) и *Обука у виртуелном предузећу* (3,43).

Стандард 2.2: Просек од 3,10 указује на солидно прилагођавање наставе, мада настава *Енглеског језика* статистички обара овај просек са својих 2,75.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима– IV разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Други страни језик	Обука у виртуелном предузећу	Трговинско пословање
2.1	3,15	3,05	3,01	3,40	3,42
2.2	2,96	2,75	3,10	3,30	3,38
2.4	3,17	2,91	3,06	3,43	3,36
2.5	3,14	2,80	3,05	3,36	2,38
Просек по предметима	3,11	2,88	3,06	3,37	3,14

Табела 3. Збирни приказ – IV разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
IV разред	3,11	Обука у виртуелном предузећу (3,37)	Енглески језик (2,88)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

На основу анализе прикупљених података и израчунатих просечних вредности за област Настава и учење, изводе се следећи закључци:

- Просечна оцена свих предмета износи 3,11. Иако је ово пад у односу на трећи разред, резултат и даље показује солидан ниво остварености стандарда квалитета.
- Највише оцене на нивоу разреда остварене су у стандардима 2.1 (3,21) и 2.4 (3,19). Ученици препознају добру организацију часова и транспарентност у оцењивању, што им пружа сигурност пред завршни испит.
- Стандард 2.2 (3,10) је стабилан, а посебно се истиче код Другог страног језика, где са оценом 3,10 представља најбоље оцењен сегмент тог предмета.
- Стандард 2.5: Са најнижим просеком од 2,95, овај стандард указује на пад мотивације и осећаја успеха код одређеног броја ученика. Главни узрок је екстремно ниска оцена код предмета Трговинско пословање (2,38), док је код осталих предмета овај стандард знатно изнад просека.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

Како би се побољшали идентификовани недостаци, предлажу се следеће мере:

1. Ревизија подршке ученицима у стручним модулима (Стандард 2.5)

- Мера: Анализирати узроке ниског поверења у успех код предмета *Трговинско пословање* и увести методе подстицајног оцењивања.
- Пример: Увођење практичних задатака заснованих на реалним пословним случајевима где се грешке третирају као део процеса учења, а не само као основ за негативну оцену.

2. Јачање индивидуализације у настави Енглеског језика (Стандард 2.2)

- Мера: Применити моделе диференциране наставе који су се показали успешним на *Другом страном језику* (просек 3,10) како би се подигао ниво на Енглеском језику (тренутно 2,75).
- Пример: Коришћење наставних материјала различитог нивоа тежине који омогућавају ученицима да бирају задатке у складу са својим тренутним предзнањем.

3. Фокус на функционалност знања и јасноћу (Стандард 2.1)

- Мера: Одржати висок ниво управљања часом кроз јасно повезивање наставних јединица са исходима матурског испита.
- Пример: На сваком часу издвајати 5-10 минута за симулацију делова завршног испита, што директно подиже свест ученика о сврсисходности учења.

4. Транспарентност и повратна информација (Стандард 2.4)

- Мера: Наставити са праксом коју спроводи *Обука у виртуелном предузећу* (највиша оцена за оцењивање 3,43) кроз редовно самовредновање ученичких постигнућа.
- Пример: Увођење портфолија ученика као документационог основа за формативно оцењивање.

ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КОМЕРЦИЈАЛИСТА

Упоредивањем података из три године школовања, долазимо до стратешких закључака о квалитету образовно-васпитног рада на овом смеру.

Табела 1. Упоредни преглед просечних оцена по стандардима

Стандард	Други разред	Трећи разред	Четврти разред
2.1	3,03	3,35	3,21
2.2	3,07	3,35	3,10
2.4	3,11	3,29	3,19
2.5	3,14	3,28	2,95
Укупан просек разреда	3,10	3,22	3,11

Табела 2. Упоредни преглед просечних оцена према разредима и предметима

Разред	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Други страни језик	Обука у виртуелном предузећу	Организација набавке и продаје	Трговинско пословање
II	2,45	2,99	2,96	3,54	3,55	/
III	3,11	2,96	3,11	3,62	3,54	3,59
IV	3,11	2,88	3,06	3,37	/	3,14

Напомена:

– Просечне оцене су добијене као аритметичка средина свих показатеља у оквиру стандарда 2.1, 2.2, 2.4 и 2.5, применом скале:

1 – није уочљиво, 2 – делимично, 3 – углавном, 4 – у потпуности.

– Симбол „/“ означава да се предмет не изводи у том разреду.

Трећи разред представља фазу највећег задовољства ученика (3,32). У овој години су општеобразовни предмети значајно напредовали, а стручни предмети достигли свој максимум.

Кроз све три године, стручни предмети (*Обука у виртуелном предузећу* и *Организација набавке/Трговинско*) константно имају оцене изнад 3,40. Ово указује на снажан стручни идентитет смера.

Изазов матурске године: у IV разреду се примећује пад у стандарду 2.5 (2,95). Ово указује да ученици пред крај школовања осећају већи притисак или пад подршке, посебно у предметима са великим обимом градива

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ НА НИВОУ СМЕРА

На основу свеобухватне анализе, предлажу се следеће стратешке мере:

1. Будући да страни језици константно имају нешто ниже оцене у односу на стручне модуле, потребно је још више "пословне комуникације" увести у наставу Енглеског и другог страног језика.
2. Због пада оцена у стандарду 2.5 код матураната, наставници треба да ускладе критеријуме и појачају подршку како би се смањио стрес пре матуре.
3. Искуства наставника из *Обуке у виртуелном предузећу* (који имају највише оцене за стандард 2.4 – 3,43) треба користити као модел за обуку осталих наставника у области формативног оцењивања.

ФИНАНСИЈСКО – РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР

Анкета је спроведена онлајн и анонимно, путем платформе Гугл учионица, на узорку од укупно 81 ученика, распоређених по разредима:

- II разред: 29 ученика
- III разред: 30 ученика
- IV разред: 22 ученика

Предмет процене била је настава из следећих предмета: Српски језик и књижевност, Математика, Рачуноводство и Финансијско-рачуноводствена обука.

Коришћена је четворостепена скала процене:

1. Није уочљиво
2. Делимично
3. Углавном
4. У потпуности

Оцена за сваки појединачни индикатор добијена је синтезом података из три припадајућа показатеља. Процент остварености индикатора представља збирну вредност одговора свих ученика кроз сва три показатеља, чиме је осигурана свеобухватна процена стандарда

ДРУГИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	1,15	18,39	42,53	37,93	3,17
2.2	6,90	19,54	40,23	33,33	3,00
2.4	2,30	18,39	37,93	41,38	3,18
2.5	6,90	12,64	35,63	44,83	3,18

Настава Српског језика код овог смера је веома високо оцењена. Ученици истичу праведно оцењивање (2.4) и подстицај за успех (2.5) као најјаче тачке, са просеком од 3,18.

2. Математика

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	31,03	29,89	27,59	11,49	2,20
2.2	40,23	33,33	19,54	6,90	1,93
2.4	20,69	25,29	25,29	28,74	2,62
2.5	35,63	32,18	24,14	8,05	2,05

Математика представља критичну тачку у овом разреду. Стандард 2.2 (индивидуализација) има просек испод 2,00, што указује на велике потешкоће ученика у праћењу градива и потребу за хитним прилагођавањем метода рада.

3. Рачуноводство

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	1,15	11,49	45,98	41,38	3,28
2.2	6,90	21,84	41,38	29,89	2,94
2.4	3,45	16,09	32,18	48,28	3,25
2.5	3,45	16,09	40,23	40,23	3,17

Као кључни стручни предмет, Рачуноводство бележи одличне резултате. Ученици се осећају врло сигурно у домену управљања часом и јасности критеријума оцењивања.

4. Финансијско рачуноводствена обука

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	24,14	10,34	29,89	35,63	2,77
2.2	22,99	8,05	28,74	40,23	2,86
2.4	11,49	14,94	40,23	33,33	2,95
2.5	20,69	6,90	33,33	39,08	2,91

Иако је ово практичан предмет, постоји одређени проценат одговора "није уочљиво" код управљања часом (2.1). Ипак, општа оцена је солидна, са тежњом ка просеку 3,00.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – II разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	2,85
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	2,68
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,00
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	2,83

Стандард 2.4 (Највиша оцена: 3,00): Поступци вредновања су оцењени највишом оценом на нивоу целог смера. Овом резултату су највише допринели стручни предмети, пре свега Рачуноводство, као и Српски језик.

Стандард 2.1 (Просек: 2,85): Ефикасно управљање процесом учења је на стабилном нивоу, чему је највише допринео предмет Рачуноводство са високом појединачном оценом (3,28), док је Математика статистички значајно умањила овај просек.

Стандард 2.5 (Просек: 2,83): Прилика да сваки ученик буде успешан има солидан просек захваљујући високим оценама у Српском језику и Рачуноводству, иако је приметан изазов у мотивацији код предмета Математика.

Стандард 2.2 (Најнижа просечна оцена: 2,68): Прилагођавање рада образовно-васпитним потребама ученика статистички стоји најниже. То је последица великог броја одговора „Није уочљиво“ (преко 40%) код предмета Математика, упркос коректним резултатима у осталим предметима.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – II разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Математика	Рачуноводство	Финансијско рачуноводствена обука
2.1	3,17	2,20	3,28	2,77
2.2	3,00	1,93	2,94	2,86
2.4	3,18	2,62	3,25	2,95
2.5	3,18	2,05	3,17	2,91
Просек предмета	3,13	2,20	3,16	2,87

Табела 3. Збирни приказ – II разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
II разред	2,84	Рачуноводство (3,16)	Математика (2,20)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

Анализа показује да је општа просечна оцена за област настава и учење 2,84. Иако је ово прелазна и стабилна оцена, уочава се велика разлика у квалитету између стручних предмета и Математике.

- Предмет Рачуноводство је лидер квалитета са просеком 3,16, где се посебно истиче ефикасно управљање часом (3,28). Српски језик такође доприноси стабилности са високим оценама у домену подршке ученицима (3,18).
- Математика: Овај предмет има најнижу просечну оцену од 2,20. Најзабрињавајући је стандард 2.2 (Прилагођавање рада) који износи само 1,93, што указује на то да скоро половина ученика сматра да настава није прилагођена њиховом предзнању и темпу учења.
- Стандард 2.4 (Вредновање) је најбоље оцењен сегмент на нивоу целог смера са просеком 3,00, што значи да ученици разумеју критеријуме оцењивања и сматрају их праведним.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

Да би се подигао општи квалитет наставе на овом смеру, предлажу се следеће мере:

1. Увођење диференциране наставе из Математике (Стандард 2.2)

- Мера: С обзиром на изразито ниску оцену за прилагођавање рада (1,93), наставник треба да припреми наставне листиће са три нивоа тежине.
- Циљ: Омогућити ученицима који имају потешкоће да савладају основни ниво, чиме се директно подиже и стандард 2.5 (прилика за успех) који је тренутно низак (2,05).

2. Вршњачка едукација и менторство

- Мера: Искористити потенцијал ученика којима добро иде Рачуноводство да помогну друговима у оквиру Финансијско-рачуноводствене обуке.
- Циљ: Повећати просек стандарда 2.5 на практичним предметима кроз међусобну подршку ученика.

3. Примена модела оцењивања из стручних предмета на општеобразовне (Стандард 2.4)

- Мера: Будући да је оцењивање у струци (3,25) знатно боље прихваћено него у математици (2,62), препоручује се примена јасних чек-листи за праћење напретка.
- Циљ: Смањити осећај несигурности код ученика и повећати предвидивост наставног процеса.

4. Јачање мотивације кроз функционалност знања (Стандард 2.1)

- Мера: На часовима Српског језика и Математике чешће користити примере из економске струке (нпр. израчунавање камата, писање пословних извештаја).
- Циљ: Повећати ангажованост ученика и њихов доживљај релевантности предмета за њихову будућу професију.

ТРЕЋИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	11,11	5,56	17,78	65,56	3,38
2.2	15,56	5,56	17,78	61,11	3,24
2.4	11,11	11,11	14,44	63,33	3,30
2.5	12,22	4,44	15,56	67,78	3,39

Ученици трећег разреда веома високо оцењују Српски језик, посебно могућност да буду успешни (2.5) и ефикасно управљање часом (2.1). Преко 60% ученика сматра да су ови стандарди остварени у потпуности.

2. Математика

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	22,22	24,44	24,44	28,89	2,60
2.2	24,44	17,78	27,78	30,00	2,63
2.4	23,33	22,22	24,44	30,00	2,61
2.5	22,22	18,89	30,00	28,89	2,66

Иако су оцене за Математику у трећем разреду нешто боље него у другом, овај предмет и даље бележи најниже просеке на смеру. Резултати су веома уједначени по свим стандардима, са просеком око 2,60.

3. Рачуноводство

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	11,11	6,67	15,56	66,67	3,38
2.2	13,33	3,33	10,00	73,33	3,43
2.4	8,89	6,67	12,22	72,22	3,48
2.5	11,11	8,89	12,22	67,78	3,37

Рачуноводство наставља да буде један од најбоље оцењених предмета. Посебно се истиче стандард 2.4 (вредновање) са високим просеком од 3,48, где скоро три четвртине ученика даје највишу оцену.

4. Финансијско рачуноводствена обука

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	7,78	7,78	11,11	73,33	3,50
2.2	13,33	3,33	5,56	77,78	3,48
2.4	8,89	6,67	10,00	74,44	3,50
2.5	11,11	5,56	5,56	77,78	3,50

Овај практични предмет бележи изузетне резултате у трећем разреду, са просечним оценама које достижу 3,50. Висок степен задовољства ученика (преко 73% "у потпуности") указује на одличну организацију и подршку на овим часовима.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – III разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,22
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,20
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,22
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,23

Стандард 2.5 (Највиша оцена: 3,23): Овај стандард има најбољи свеукупни резултат. Томе су највише допринели практични предмети попут Финансијско-рачуноводствене обуке (3,50) и Српског језика.

Стандард 2.1 и 2.4 (Просек: 3,22): Управљање часом и вредновање су на веома високом нивоу, при чему ФР обука и Рачуноводство предњаче у јасности и ефикасности.

Стандард 2.2 (Просек: 3,20): Иако статистички стоји најниже, ова оцена је значајно боља него у другом разреду. Високи резултати у стручним предметима успешно су неутралисали нешто нижи просек Математике.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – III разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Математика	Рачуноводство	Финансијско рачуноводствена обука
2.1	3,38	2,60	3,38	3,50
2.2	3,24	2,63	3,43	3,48
2.4	3,30	2,61	3,48	3,50
2.5	3,39	2,66	3,37	3,50
Просек предмета	3,33	2,63	3,42	3,50

Табела 3. Збирни приказ – III разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
III разред	3,22	Финансијско рачуноводствена обука (3,50)	Математика (2,63)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

На основу статистичке обраде података, трећи разред показује значајан тренд раста квалитета наставе у односу на претходну годину:

- Просечна оцена области Настава и учење износи 3,22, што је знатно више у односу на 2,84 из другог разреда.
- Предмет Финансијско-рачуноводствена обука остварио је максималне резултате (3,50), што указује на потпуну усклађеност наставе са очекивањима ученика у домену примене знања.
- Иако је Математика и даље најниже оцењен предмет (2,63), приметан је помак навише, посебно у стандарду 2.5 (прилика за успех), што говори о већем ангажовању наставника на подршци ученицима.
- Сви општи стандарди (2.1, 2.2, 2.4, 2.5) су врло близу један другом (у распону од 3,20 до 3,23), што сугерише уравнотежен приступ настави на нивоу целог већа.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

Предлажу се следеће мере:

1. Интеграција стручних знања у општеобразовне предмете

- Мера: Повезати лекције из Математике (нпр. статистику или каматни рачун) са конкретним задацима из Рачуноводства.
- Циљ: Додатно подићи просек Математике кроз функционално учење.

2. Очување високог нивоа формативног оцењивања (Стандард 2.4)

- Мера: Наставити са праксом јасних и редовних повратних информација која је најочигледнија у ФР обуци (3,50).
- Циљ: Задржати транспарентност и објективност пред прелазак у четврти разред.

3. Диференцијација наставе за напредне ученике (Стандард 2.2)

- Мера: Будући да је стандард 2.2 статистички најнижи (3,20), потребно је увести сложеније пословне симулације за ученике који брже напредују.
- Циљ: Обезбедити да настава остане изазовна и за најбоље ученике у одељењу.

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	6,06	21,21	12,12	60,61	3,27
2.2	3,03	24,24	12,12	60,61	3,30
2.4	4,55	22,73	10,61	62,12	3,30
2.5	1,52	21,21	12,12	65,15	3,41

Висок ниво подршке ученицима (2.5) пред матуру, уз стабилно управљање часом.

2. Математика

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	1,52	19,70	15,15	63,64	3,41
2.2	3,03	19,70	18,18	59,09	3,33
2.4	3,03	15,15	16,67	65,15	3,44
2.5	1,52	24,24	15,15	59,09	3,32

У четвртој години Математика бележи огроман скок квалитета, што сугерише добру припрему за завршне испите.

3. Рачуноводство

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	3,03	7,58	18,18	71,21	3,58
2.2	1,52	4,55	18,18	75,76	3,68
2.4	1,52	4,55	18,18	75,76	3,68
2.5	0,00	3,03	16,67	80,30	3,77

Скоро сви ученици (80%) осећају потпуну прилику за успех у овом кључном предмету.

4. Финансијско рачуноводствена обука

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	1,52	4,55	7,58	86,36	3,79
2.2	0,00	4,55	6,06	89,39	3,85
2.4	0,00	4,55	7,58	87,88	3,83
2.5	0,00	4,55	7,58	87,88	3,83

Ово је најбоље оцењен предмет у целом образовном профилу, са просеком близу максималног.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – IV разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,51
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,54
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,56
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,58

Стандард 2.5 (Највиша оцена: 3,58): Овај стандард има најбољи резултат на нивоу свих предмета. Томе су највише допринели стручни предмети, посебно Финансијско-рачуноводствена обука и Рачуноводство, где ученици осећају максималну подршку пред излазак на тржиште рада.

Стандард 2.4 (Просек: 3,56): Поступци вредновања су оцењени врло високо. Транспарентност у оцењивању је доминантна у свим предметима, што ученицима пружа јасну слику о њиховом напретку.

Стандард 2.2 (Просек: 3,54): Индивидуализација наставе је у четвртој години на изузетном нивоу. Високи резултати у практичној обуци (3,85) показују да наставници препознају и уважавају специфичне потребе сваког матуранта.

Стандард 2.1 (Најнижа просечна оцена: 3,51): Иако статистички најнижи, овај просек је и даље изванредан. Управљање часом је на високом нивоу, без значајног присуства негативних одговора.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – IV разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Математика	Рачуноводство	Финансијско рачуноводствена обука
2.1	3,27	3,41	3,58	3,79
2.2	3,30	3,33	3,68	3,85
2.4	3,30	3,44	3,68	3,83
2.5	3,41	3,32	3,77	3,83
Просек предмета	3,32	3,38	3,68	3,83

Табела 3. Збирни приказ – IV разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
IV разред	3,55	Финансијско рачуноводствена обука (3,83)	Српски језик (3,32)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

Четврта година представља фазу највишег квалитета наставе на овом смеру са општим просеком од 3,55.

- Предмет Финансијско-рачуноводствена обука остварио је највиши просек на нивоу школе (3,83), што показује да су матуранти у потпуности овладали практичним вештинама у симулираном радном окружењу.
- За разлику од претходних година, Математика у четвртом разреду бележи висок просек од 3,38, што указује на ефикасну припрему за матурски испит и повећану мотивацију ученика.
- Стандард 2.5 са просеком од 3,58, ово је најбоље оцењен стандард на нивоу разреда. Ученици осећају да им наставници пружају максималну прилику за успех пред завршетак школовања.
- Вредновање је константно високо оцењено (3,56), посебно у стручним предметима где су критеријуми јасни и мерљиви.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

Иако су резултати извршни, постоје простори за фино подешавање квалитета:

1. Одржавање мотивационог нивоа у другом полугодишту

- Мера: Будући да је стандард 2.1 (управљање часом) статистички најнижи (3,51), потребно је увести разноврсније облике наставе (студије случаја, гостујућа предавања стручњака из праксе) како би се одржала пажња матураната.
- Циљ: Спречити типичан пад ангажовања који се често јавља пред сам крај школске године.

2. Индивидуализација припремне наставе (Стандард 2.2)

- Мера: Искористити висок ниво индивидуализације из предмета Рачуноводство (3,68) и применити сличан модел у припремној настави за остале матурске предмете.
- Циљ: Омогућити ученицима који циљају на највише оцене додатне пословне изазове, док се другима пружа база за сигуран пролаз.

3. Симулација завршног испита кроз формативно оцењивање

- Мера: Појачати праксу из предмета ФР обука (3,83) где се кроз повратне информације ученицима јасно указује на грешке пре финалног вредновања.
- Циљ: Смањити испитни стрес код ученика и повећати њихову сигурност у сопствена постигнућа.

4. Промоција примера добре праксе

- Мера: Методе рада и начин комуникације који су довели до овако високих оцена на ФР обуци и Рачуноводству треба презентовати Наставничком већу.
- Циљ: Хоризонтално учење унутар колектива – како применити успешне моделе струке на општеобразовне предмете у нижим разредима.

ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ФИНАНСИЈСКО- РАЧУНОВОДСВЕНИ ТЕХНИЧАР

Упоредивањем података из три године школовања, долазимо до стратешких закључака о квалитету образовно-васпитног рада на овом смеру.

Табела 1. Упоредни преглед просечних оцена по стандардима

Стандард	Други разред	Трећи разред	Четврти разред
2.1	2,85	3,22	3,51
2.2	2,68	3,20	3,54
2.4	3,00	3,22	3,56
2.5	2,83	3,23	3,58
Укупан просек разреда (Област 2)	2,84	3,22	3,55

Приметан је изразит тренд побољшања свих показатеља кроз године школовања. Општи квалитет наставе и учења расте са 2,84 у другој години на 3,55 у завршној години.

Највише вредности: У четвртом разреду сви стандарди прелазе високу оцену 3,50, при чему је стандард 2.5 најбоље оцењен сегмент са 3,58.

Стандард 2.2 (Прилагођавање наставе потребама ученика) бележи највећи скок, са почетних 2,68 у другом разреду на 3,54 у четвртом разреду.

Табела 2. Упоредни преглед просечних оцена према разредима и предметима

Разред	Српски језик и књижевност	Математика	Рачуноводство	Финансијско рачуноводствена обука
II	3,13	2,20	3,16	2,87
III	3,33	2,63	3,42	3,50
IV	3,32	3,38	3,68	3,83

Напомена:

– Просечне оцене су добијене као аритметичка средина свих показатеља у оквиру стандарда 2.1, 2.2, 2.4 и 2.5, применом скале:

1 – није уочљиво, 2 – делимично, 3 – углавном, 4 – у потпуности.
– Символ „—“ означава да се предмет не изводи у том разреду.

Приметно је да је квалитет наставе посебно висок у стручним предметима (Рачуноводство и Финансијско рачуноводствена обука), док Српски језик има стабилне и добре резултате. Математика у II разреду је област са најизраженијим простором за унапређење.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ НА НИВОУ СМЕРА

На основу свеобухватне анализе за смер Финансијско-рачуноводствени техничар (од II до IV разреда), следе препоруке за унапређење квалитета наставе на нивоу целог образовног профила:

1. Хоризонтално повезивање предмета (Корелација)

- Мера: Потребно је организовати заједничке часове или пројекте између наставника Математике и наставника стручних предмета (Рачуноводство, ФР обука).
- Циљ: Смањити отпор према Математици у нижим разредима тако што ће се задаци моделовати према реалним примерима из струке, што се показало као веома успешно у завршним разредима.

2. Стандардизација модела индивидуализације (Стандард 2.2)

- Мера: Применити модел "три нивоа сложености" који се успешно користи у четвртном разреду на наставу у другом разреду.
- Циљ: Подићи почетну оцену стандарда 2.2 у другој години (2,68) кроз боље прилагођавање темпа рада предзнању ученика.

3. Унапређење формативног оцењивања (Стандард 2.4)

- Мера: Увести праксу "чек-листи" за самовредновање ученика у свим предметима, по угледу на Финансијско-рачуноводствену обуку.
- Циљ: Одржати високу транспарентност оцењивања (просек преко 3,20) и омогућити ученицима да тачно знају шта треба да поправе пре финалне оцене.

4. Вршњачка подршка и менторство (Стандард 2.5)

- Мера: Организовати секције где ученици четвртог разреда (који имају просек 3,83 у струци) помажу ученицима другог разреда у савладавању основа Рачуноводства.

- Циљ: Јачање осећаја успешности код млађих ученика и смањење броја негативних одговора у категорији "Није учљиво" код тежих предмета.

5. Професионални развој унутар колектива

- Мера: Наставници стручних предмета, који бележе највише оцене (преко 3,60), треба да одрже огледне часове за колеге из општеобразовних предмета.
- Циљ: Пренос вештина управљања часом и мотивације ученика како би се изједначио квалитет наставе на нивоу целог смера.

ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР

Анкета је спроведена онлајн и анонимно, путем платформе Гугл учионица, на узорку од укупно 39 ученика, распоређених по разредима:

- II разред: 14 ученика
- III разред: 25 ученика

Предмет процене била је настава из следећих предмета: Српски језик и књижевност, Принципи економије, Пословна економија, Рачуноводство, Економско пословање.

Коришћена је четворостепена скала процене:

1. Није очљиво
2. Делимично
3. Углавном
4. У потпуности

Оцена за сваки појединачни индикатор добијена је синтезом података из три припадајућа показатеља. Процент остварености индикатора представља збирну вредност одговора свих ученика кроз сва три показатеља, чиме је осигурана свеобухватна процена стандарда

ДРУГИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	4,76	35,71	47,62	11,90	2,67
2.2	16,67	30,95	38,10	23,81	2,60
2.4	9,52	26,19	35,71	28,57	2,83
2.5	11,90	21,43	45,24	21,43	2,76

На Српском језику највише је заступљена категорија „углавном“, али забрињава проценат од 16,67% ученика који не уочавају прилагођавање наставе својим потребама.

2. Принципи економије

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	7,14	28,57	35,71	28,57	2,86
2.2	7,14	30,95	26,19	35,71	2,90
2.4	7,14	19,05	33,33	40,48	3,07
2.5	2,38	30,95	38,10	28,57	2,93

Овај предмет бележи изузетно високе резултате. Стандард 2.4 је доминантан, што говори о томе да су поступци вредновања јасно постављени и да стимулишу ученике. Резултати су веома уједначени по свим показатељима.

3. Пословна економија

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	14,29	23,81	38,10	23,81	2,71
2.2	14,29	28,57	40,48	16,67	2,59
2.4	14,29	21,43	28,57	35,71	2,86
2.5	14,29	23,81	42,86	21,43	2,69

Уочљив је константан негативан тренд од око 14% ученика који уопште не препознају кључне стандарде на овом предмету.

4. Рачуноводство

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	9,52	30,95	40,48	19,05	2,69
2.2	2,38	33,33	40,48	23,81	2,86
2.4	9,52	38,10	26,19	26,19	2,69
2.5	7,14	42,86	28,57	21,43	2,64

Најстабилнији је стандард 2.2 (2,86), што значи да се настава успешно прилагођава тежини градива.

5. Економско пословање

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	4,76	38,10	33,33	23,81	2,76
2.2	11,90	23,81	35,71	38,10	2,90
2.4	7,14	28,57	35,71	38,10	2,95
2.5	4,76	23,81	47,62	23,81	2,90

Истиче се стандард 2.4. Настава је ефикасна, а ученици јасно препознају критеријуме успешности.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – II разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	2,74
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	2,77
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	2,88
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	2,78

Стандард 2.4 има највиши просек на нивоу целог разреда (2,88), што значи да су критеријуми оцењивања ученицима углавном јасни.

Стандард 2.1 са просеком 2,74 указује на потребу за бољом организацијом наставних активности како би се смањио број "делимичних" одговора.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – II разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Принципи економије	Пословна економија	Рачуноводство	Економско пословање
2.1	2,67	2,86	2,71	2,69	2,76
2.2	2,60	2,90	2,59	2,86	2,90
2.4	2,83	3,07	2,86	2,69	2,95
2.5	2,76	2,93	2,69	2,64	2,90
Просек предмета	2,71	2,94	2,71	2,72	2,88

Табела 3. Збирни приказ – II разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
II разред	2,79	Принципи економије (2,94)	Српски језик и књижевност/Пословна економија (2,71)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

Други разред Економског техничара остварује општи просек од 2,79. Резултати су уједначени, али се крећу испод границе од 3,00, што сугерише да ученици наставу доживљавају углавном као „делимично“ до „углавном“ квалитетну. Највећи изазови су на Пословној економији и Рачуноводству у сегментима подршке и прилагођавања.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

На основу анализе за овај разред предлажу се следеће мере:

1. **Пословна економија:** Потребно је смањити проценат негативних одговора кроз јасније објашњавање појмова и посвећивање веће пажње ученицима којима је потребна додатна подршка.
2. **Рачуноводство:** Увести вежбе по нивоима како би се смањило високи проценат „делимичног“ задовољства код прилике за успех (42,86%).
3. **Размена праксе:** Применити методiku вредновања са Принципа економије на остале предмете како би се подигла транспарентност оцењивања у целом одељењу.

ТРЕЋИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	9,33	44,00	46,67	3,37
2.2	1,33	18,67	34,67	45,33	3,24
2.4	0,00	12,00	41,33	46,67	3,35
2.5	0,00	14,67	36,00	49,33	3,35

Висока оцена код управљања часом (3,37) указује на ефикасну организацију. Већина ученика (преко 80% у категоријама „углавном“ и „у потпуности“) позитивно оцењује све аспекте наставе.

2. Принципи економије

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	2,67	41,33	56,00	3,53
2.2	4,00	9,33	41,33	45,33	3,28
2.4	0,00	6,67	42,67	50,67	3,44
2.5	1,33	8,00	42,67	48,00	3,37

Предмет са највишим просеком код управљања часом (3,53). Преко половине ученика сматра да су циљеви и објашњења потпуно јасни.

3. Пословна економија

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	8,00	30,67	61,33	3,53
2.2	0,00	5,33	40,00	54,67	3,49
2.4	1,33	10,67	32,00	54,67	3,41
2.5	0,00	6,67	41,33	52,00	3,45

Изузетна подршка ученицима и прилагођеност наставе. Највиши проценат одговора „у потпуности“ код управљања часом (61,33%).

4. Рачуноводство

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	10,67	46,67	42,67	3,32
2.2	0,00	5,33	52,00	42,67	3,37
2.4	1,33	9,33	41,33	48,00	3,36
2.5	0,00	6,67	38,67	54,67	3,48

Веома висока оцена прилике за успех (3,48), што је значајан резултат за овако сложен предмет.

5. Економско пословање

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	16,00	44,00	40,00	3,24
2.2	0,00	14,67	37,33	48,00	3,33
2.4	1,33	10,67	34,67	53,33	3,40
2.5	0,00	16,00	30,67	53,33	3,37

Стабилни резултати са јаким фокусом на вредновање у функцији учења (3,40)

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – III разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,40
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,34
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,39
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,40

Стандарди 2.1 и 2.5: Највише оцене (3,40) говоре о одличној организацији часова и атмосфери у којој ученици осећају да могу бити успешни.

Стандард 2.2: Најнижа вредност (3,34), иако је и даље веома висока, указује на мањи простор за додатно прилагођавање наставе појединцу.

Стандард 2.4: Висока транспарентност оцењивања омогућава ученицима јасну слику о њиховом напретку

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – III разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Принципи економије	Пословна економија	Рачуноводство	Економско пословање
2.1	3,37	3,53	3,53	3,32	3,24
2.2	3,24	3,28	3,49	3,37	3,33
2.4	3,35	3,44	3,41	3,36	3,40
2.5	3,35	3,37	3,45	3,48	3,37
Просек предмета	3,33	3,41	3,47	3,38	3,34

Табела 3. Збирни приказ – III разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
III разред	3,39	Пословна економија (3,47)	Српски језик и књижевност (3,33)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

Трећи разред показује изузетно висок ниво задовољства квалитетом наставе са општим просеком од 3,39. Стручни предмети, посебно Пословна економија, предњаче у квалитету управљања и прилагођавања наставе. Приметан је баланс између свих стандарда, што указује на уједначен и квалитетан педагошки приступ на већини предмета.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

На основу анализе за овај разред предлажу се следеће мере:

1. Српски језик и књижевност: Унапредити стандард 2.2 кроз чешћу примену материјала прилагођених индивидуалним карактеристикама ученика како би се просек изједначио са стручним предметима.
2. Економско пословање: Анализирати разлоге нешто већег броја „делимичних“ одговора код управљања часом и подршке за успех (16,00%) ради подизања укупног квалитета на ниво осталих стручних предмета.
3. Размена добре праксе: Користити моделе управљања процесом учења са предмета Принципи и Пословна економија као пример за остале наставнике у овом одељењу.

ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР

На основу спроведене анализе за други и трећи разред образовног профила Економски техничар, уочава се значајан квалитативни скок у перцепцији наставе између друге и треће године, где просечна оцена расте са 2,79 на 3,39.

Табела 1. Упоредни преглед просечних оцена по стандардима

Стандард	Други разред	Трећи разред
2.1	2,74	3,40
2.2	2,77	3,34
2.4	2,88	3,39
2.5	2,78	3,40
Укупан просек разреда (Област 2)	2,79	3,39

Табела 2. Упоредни преглед просечних оцена према разредима и предметима

Разред	Српски језик и књижевност	Принципи економије	Пословна економија	Рачуноводство	Економско пословање
II	2,71	2,94	2,71	2,72	2,88
III	3,33	3,41	3,47	3,38	3,34

Напомена:

– Просечне оцене су добијене као аритметичка средина свих показатеља у оквиру стандарда 2.1, 2.2, 2.4 и 2.5, применом скале:

1 – није уочљиво, 2 – делимично, 3 – углавном, 4 – у потпуности.

– Символ „—“ означава да се предмет не изводи у том разреду.

У оба разреда, стандард 2.4 који се односи на вредновање (јасноћа оцењивања) представља најјачу тачку образовног процеса.

Иако просек расте у трећој години, прилагођавање наставе потребама појединца остаје најниже оцењен индикатор у оба разреда у поређењу са осталим стандардима.

Док су у другом разреду стручни предмети попут Пословне економије и Рачуноводства критичне тачке, у трећем разреду они бележе високе вредности, што указује на бољу адаптацију ученика на стручне садржаје како школовање одмиче.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ НА НИВОУ СМЕРА

1. Вертикално повезивање стручних већа:
 - Потребно је организовати заједничке састанке наставника који предају стручне предмете у другом и трећем разреду како би се методе рада које дају високе резултате у трећој години (нпр. на Пословној економији) имплементирале већ у другој години.
2. Јачање индивидуализације (Стандард 2.2):
 - На нивоу целог смера треба увести обавезну примену диференцираних задатака (основни, средњи и напредни ниво) како би се смањио број ученика који наставу доживљавају као недовољно прилагођену њиховим могућностима.
3. Унапређење подршке на Српском језику:
 - С обзиром на то да Српски језик и књижевност бележи најниже просеке за прилагођавање наставе у оба разреда, препоручује се примена интерактивнијих метода рада и јасније повезивање општеобразовног градива са стручним контекстом.
4. Стандардизација критеријума вредновања:
 - Будући да је вредновање најбоље оцењено, ову добру праксу треба формализовати кроз израду јединствених модела чек-листи за самовредновање ученика на нивоу целог економског актива.

ТУРИСТИЧКИ ТЕХНИЧАР

Анкета је спроведена онлајн и анонимно, путем платформе Гугл учионица, на узорку од укупно 87 ученика, распоређених по разредима:

- II разред: 29 ученика
- III разред: 31 ученика
- IV разред: 27 ученика

Предмет процене била је настава из следећих предмета: Српски језик и књижевност, Енглески језик, Други страни језик, Агенцијско и хотелијерско пословање, Математика и Туристичка географија.

Коришћена је четворостепена скала процене:

1. Није уочљиво
2. Делимично
3. Углавном
4. У потпуности

Оцена за сваки појединачни индикатор добијена је синтезом података из три припадајућа показатеља. Процент остварености индикатора представља збирну вредност одговора свих ученика кроз сва три показатеља, чиме је осигурана свеобухватна процена стандарда

ДРУГИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	6,90	62,07	31,03	3,24
2.2	1,15	17,24	55,17	26,44	3,07
2.4	1,15	8,05	43,68	47,13	3,37
2.5	3,45	9,20	50,57	36,78	3,21

Настава је стабилна са веома високом оценом за поступке вредновања (2.4), што указује на јасну повратну информацију ученицима.

2. Енглески језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	2,30	32,18	36,78	28,74	2,92
2.2	17,24	43,68	27,59	11,49	2,33
2.4	6,90	27,59	36,78	28,74	2,87
2.5	10,34	39,08	34,48	16,09	2,56

Најниже оцене су у домену индивидуализације (2.2), где преко 60% ученика сматра да се настава тек делимично или уопште не прилагођава њиховим потребама.

3. Други страни језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	3,45	17,24	32,18	47,13	3,23
2.2	8,05	17,24	26,44	48,28	3,15
2.4	1,15	14,94	29,89	54,02	3,37
2.5	3,45	16,09	29,89	50,57	3,28

Предмет показује висок степен усклађености са свим стандардима, посебно у домену праведног оцењивања и пружања шансе за успех.

4. Агенцијско и хотелијерско пословање

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	2,30	28,74	68,97	3,67
2.2	4,60	4,60	24,14	66,67	3,53
2.4	0,00	6,90	18,39	74,71	3,68
2.5	0,00	4,60	20,69	74,71	3,70

Ово је најуспешнији предмет. Доминирају највише оцене, а подршка ученику за успех (2.5) је скоро максимална.

5. Математика

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	22,99	47,13	21,84	8,05	2,15
2.2	35,63	42,53	13,79	8,05	1,94
2.4	18,39	41,38	20,69	19,54	2,41
2.5	27,59	49,43	9,20	13,79	2,09

Критичне вредности код свих индикатора. Посебно је забрињавајућа индивидуализација (2.2), где је просечна оцена испод границе прихватљивости.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – II разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,04
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	2,80
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,14
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	2,97

Стандард 2.1 (Просек: 3,04) Управљање процесом учења је на задовољавајућем нивоу на нивоу целог смера. Највећи допринос овом резултату дају предмети Агенцијско и хотелијерско пословање (3,67) и језици, док се код Математике уочава велики број одговора „делимично“ (47,13%), што указује на изазове у организацији пажње и тока часа у овом предмету.

Стандард 2.2 (Најнижа оцена: 2,80) Индивидуализација наставе представља највећи изазов за наставнике овог смера. Иако стручни предмет одлично прилагођава наставу (3,53), општи просек значајно обарају Математика (1,94) и Енглески језик (2,33). Скоро 36% ученика код Математике наводи да прилагођавање потребама уопште није уочљиво.

Стандард 2.4 (Највиша оцена: 3,14) Поступци вредновања су најбоље оцењен сегмент наставе. Ученици веома добро разумеју критеријуме оцењивања, посебно у Српском језику, Другом страном језику и Агенцијском пословању (где оцене иду преко 3,30). Ово сугерише да је повратна информација коју наставници дају правремена и јасна.

Стандард 2.5 (Просек: 2,97) Осећај ученика да имају прилику за успех је поларизован. Док у стручном предмету чак 74,71% ученика сматра да им је подршка пружена „у потпуности“, исти тај проценат код Математике износи свега 13,79%. Генерално, настава струке снажно подиже мотивацију, док је у општеобразовним предметима потребан додатни рад на оснаживању ученика.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – II разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Други страни језик	Агенцијско и хотелијерско пословање	Математика
2.1	3,21	2,93	3,20	3,58	2,13
2.2	3,06	2,41	3,13	3,49	1,95
2.4	3,32	2,92	3,32	3,59	2,36
2.5	3,18	2,62	3,24	3,69	2,08
Просек предмета	3,19	2,72	3,22	3,59	2,13

Табела 3. Збирни приказ – II разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
II разред	2,97	Агенцијско и хотел. посл. (3,59)	Математика (2,13)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

Општи квалитет наставе и учења у овом разреду оцењен је просечном оценом 2,97.

- Стандард 2.4 (Вредновање) је најбоље оцењен са просеком 3,10. Ученици показују високо поверење у праведност и транспарентност оцењивања у Српском језику и стручним предметима.
- Предмет Агенцијско и хотелијерско пословање (3,59) је лидер у квалитету, где наставник успешно мотивише ученике, што потврђује оцена 3,69 за стандард 2.5 (Прилика за успех).
- Настава Математике и Енглеског језика значајно обара просек разреда. Код Математике је уочена изразито ниска оцена за прилагођавање наставе потребама ученика (1,95), што указује на велики јаз између захтева градива и могућности ученика.
- Стандард 2.2: Овај стандард је најслабије оцењен (2,81) на нивоу целог разреда. Велики број одговора „није уочљиво“ и „делимично“ сугерише да се настава углавном изводи фронтално, без довољно диференцирања према способностима појединаца.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Унапређење индивидуализације

- Мера: У настави Математике и Енглеског језика увести обавезну припрему наставних листића са три нивоа тежине (основни, средњи и напредни).
- Циљ: Подићи просечну оценом стандарда 2.2 која је тренутно испод границе пожељног нивоа (2,81).

2. Модел вршњачке размене знања

- Мера: Организовати радионицу на нивоу стручног већа где ће наставник *Агенцијског и хотелијерског пословања* представити методе којима постиже високу мотивацију (стандард 2.5 = 3,69).
- Циљ: Пренос успешних модела управљања часом на предмете који имају изазов са пажњом ученика.

3. Јачање формативног оцењивања у Математици

- Мера: Увести чешће кратке провере знања (петнаестоминутне тестове) који се не оцењују бројчано, већ служе за повратну информацију.
- Циљ: Смањити висок проценат негативних одговора код стандарда 2.4 у Математици (18,39% "није уочљиво") и повећати сигурност ученика.

4. Корелација струке и језика

- Мера: Повезати теме из Енглеског језика са терминологијом из Агенцијског пословања кроз симулације разговора са туристима.
- Циљ: Подићи релевантност наставе језика и тиме побољшати оцену за стандард 2.1 (управљање процесом учења).

ТРЕЋИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Показатељ	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	3,23	5,38	7,53	83,87	3,72
2.2	3,23	5,38	11,83	79,57	3,68
2.4	6,45	9,68	10,75	73,12	3,51
2.5	5,38	7,53	11,83	75,27	3,57

Настава је на веома високом нивоу са просеком изнад 3,50 за све стандарде. Највишу оцелу има управљање процесом учења (2.1), где је скоро 84% одговора у категорији „у потпуности“.

2. Енглески језик

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	12,90	16,13	10,75	60,22	3,18
2.2	11,83	16,13	6,45	65,59	3,26
2.4	11,83	12,90	8,60	66,67	3,30
2.5	12,90	10,75	7,53	68,82	3,32

Енглески језик у трећем разреду показује значајно боље резултате него у другом. Ученици високо оцењују шансу за успех (2.5) и поступке вредновања (2.4).

3. Други страни језик

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	12,90	10,75	4,30	72,04	3,35
2.2	9,68	9,68	4,30	76,34	3,47
2.4	7,53	11,83	3,23	77,42	3,51
2.5	10,75	8,60	6,45	74,19	3,44

Врло уједначен квалитет наставе. Поступци оцењивања (2.4) су најбоље оцењени, што сугерише велику транспарентност у раду

4. Агенцијско и хотелијерско пословање

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	7,53	9,68	8,60	74,19	3,50
2.2	4,30	8,60	9,68	77,42	3,60
2.4	4,30	10,75	8,60	76,34	3,57
2.5	3,23	7,53	13,98	75,27	3,61

Стручни предмет задржава лидерску позицију са високим оценама, посебно у домену подршке ученицима за постизање успеха (2.5).

5. Туристичка географија

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	18,28	16,13	9,68	55,91	3,03
2.2	16,13	16,13	9,68	58,06	3,10
2.4	13,98	16,13	15,05	54,84	3,11
2.5	12,90	9,68	10,75	66,67	3,31

Иако су оцене нешто ниже у односу на остале предмете, оне су и даље изнад 3,00. Најбоље је оцењена прилика за успех (2.5), док управљање часом (2.1) има најнижи просек.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – III разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,36
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,42
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,40
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,45

Стандард 2.1 (Просек: 3,36) Управљање часом је на високом нивоу, посебно у Српском језику (3,72). Ученици препознају добру организацију и јасну структуру часа. Нешто нижа оцена код *Туристичке географије* (3,03) указује на простор за побољшање динамике часа у овом предмету.

Стандард 2.2 (Просек: 3,42) Индивидуализација наставе, која је била изазов у другом разреду, овде је један од најбоље оцењених сегмената. Наставници трећег разреда веома

успешно прилагођавају захтеве могућностима ученика, нарочито у стручним предметима попут Агенцијског и хотелијерског пословања (3,60).

Стандард 2.4 (Просек: 3,40) Поступци вредновања су транспарентни и подстицајни. Висок проценат одговора "у потпуности" код свих језика (преко 66%) потврђује да ученици добијају јасну повратну информацију о свом напретку и знају на који начин се долази до оцене.

Стандард 2.5 (Највиша оцена: 3,45) Ово је најјачи стандард у овом одељењу. Ученици осећају снажну подршку наставника, што директно доприноси већој мотивацији за рад. Чак и у предметима са нешто нижим општим просеком, попут *Туристичке географије*, овај стандард бележи највишу вредност (3,31) унутар тог предмета.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – III разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Други страни језик	Агенцијско и хотелијерско пословање	Туристичка географија
2.1	3,72	3,18	3,35	3,50	3,03
2.2	3,68	3,26	3,47	3,60	3,10
2.4	3,51	3,30	3,51	3,57	3,11
2.5	3,57	3,32	3,44	3,61	3,31
Просек предмета	3,62	3,26	3,44	3,57	3,14

Табела 3. Збирни приказ – III разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
III разред	3,14	Српски језик (3,62)	Туристичка геогр. (3,14)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

Трећи разред карактеришу знатно виши просеци и већа уједначеност у односу на други разред, са општим просеком области од 3,41.

- За разлику од претходних година, Српски језик и књижевност је најбоље оцењен предмет са просеком 3,62, где се посебно истиче ефикасно управљање часом (3,72).
- Стандард 2.5: Ово је највише оцењен стандард на нивоу разреда (3,45). Ученици осећају да имају прилику за успех у свим предметима, чак и у онима са строжим критеријумима.
- Енглески језик је остварио значајан скок у квалитету (просек 3,26) у поређењу са другим разредом, при чему ученици високо цене поступке оцењивања.
- Агенцијско и хотелијерско пословање задржава високу оцену (3,57), што потврђује континуитет квалитета у стручном већу.
- Иако су резултати солидни (3,14), Туристичка географија има најниже оцене у домену управљања процесом учења (3,03), што оставља простор за дидактичко-методичко усавршавање.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Увођење метода "Активног учења" у географији

- Мера: Применити технике попут "окренуте учионице" или пројектне наставе како би се повећала ангажованост ученика на часу.
- Циљ: Подићи оцену за стандард 2.1 (управљање процесом учења) у Туристичкој географији, која тренутно заостаје за осталим предметима.

2. Симулација професионалног окружења у настави језика

- Мера: Интегрисати садржаје из Агенцијског пословања у часове Енглеског и Другог страног језика кроз симулацију рада на рецепцији или са тур-оператерима.
- Циљ: Додатно унапредити стандард 2.2 (прилагођавање потребама ученика) повезивањем теорије са будућим занимањем.

3. Унапређење повратне информације кроз самовредновање

- Мера: Увести праксу да ученици након сваке провере знања (посебно у Српском језику и Струци) сами процене свој рад пре него што добију оцену наставника.

- Циљ: Одржати и ојачати веома висок ниво стандарда 2.4 (вредновање у функцији учења).

4. Вршњачка едукација и подршка

- Мера: Формирати тимове за подршку унутар одељења где ученици који су на напредном нивоу помажу колегама који имају изазове у разумевању градива страних језика.
- Циљ: Искористити високу оцену за стандард 2.5 (прилика за успех) за јачање заједничког напретка одељења.

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	4,94	12,35	46,91	35,80	3,14
2.2	16,05	23,46	27,16	33,33	2,78
2.4	18,52	18,52	28,40	34,57	2,79
2.5	8,64	22,22	32,10	37,04	2,98

Управљање часом (2.1) је јака тачка, али индивидуализација (2.2) и вредновање (2.4) показују осцилације, где значајан број ученика сматра да подршка није увек уочљива.

2. Енглески језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	22,22	25,93	19,75	32,10	2,62
2.2	23,46	30,86	24,69	20,99	2,43
2.4	22,22	20,99	28,40	28,40	2,63
2.5	24,69	25,93	24,69	24,69	2,49

Енглески језик има најниже просеке у разреду. Висок је проценат одговора „Није уочљиво“, посебно код прилагођавања рада потребама ученика и шансе за успех.

3. Други страни језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	17,28	7,41	28,40	46,91	3,05
2.2	12,35	12,35	32,10	43,21	3,06
2.4	14,81	6,17	29,63	49,38	3,14
2.5	12,35	8,64	30,86	48,15	3,15

Овај предмет има стабилан просек изнад 3,00. Поступци вредновања и подршка ученицима су релативно добро оцењени.

4. Агенцијско и хотелијерско пословање

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	6,17	35,80	58,02	3,52
2.2	3,70	6,17	34,57	55,56	3,42
2.4	6,17	6,17	33,33	54,32	3,36
2.5	3,70	2,47	32,10	61,73	3,52

Стручни предмет задржава изузетан квалитет. Управљање часом и прилика за успех су оцењени врло високо, са скоро 60% максималних оцена.

5. Туристичка географија

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	3,70	9,88	86,42	3,83
2.2	0,00	0,00	12,35	87,65	3,88
2.4	0,00	0,00	14,81	85,19	3,85
2.5	0,00	0,00	11,11	88,89	3,89

Најбоље оцењен предмет. Готово сви ученици сматрају да су сви стандарди у потпуности испуњени.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – IV разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,23
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,11
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,15
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,11

Стандард 2.1 – Управљање процесом учења (3,23) Ово је најбоље оцењен стандард у четвртом разреду. Наставници добро организују време на часу, а циљеви су јасно постављени. Највећи допринос овом просеку даје Туристичка географија (3,83) и Агенцијско и хотелијерско пословање (3,52), где је структура часа изузетно јасна. С друге стране, код Енглеског језика (2,62) ученици уочавају одређене потешкоће у праћењу динамике часа.

Стандард 2.2 – Индивидуализација (3,11) Прилагођавање наставе способностима ученика показује највеће контрасте. У Туристичкој географији (3,88) индивидуализација је скоро максимална, што указује на то да наставник користи разноврсне материјале за све нивое знања. Међутим, у Енглеском језику (2,43) и Српском језику (2,78) значајан број ученика сматра да настава није довољно прилагођена њиховим предзнањима или темпу учења.

Стандард 2.4 – Вредновање и оцењивање (3,15) Вредновање је релативно добро оцењено, пре свега захваљујући транспарентности у стручним предметима. Ученици наводе да су критеријуми оцењивања у Другом страном језику (3,14) и Струци (3,36) јасни. Код Српског језика (2,79) постоји потреба за додатним појашњењем повратне информације након провера знања.

Стандард 2.5 – Прилика за успех (3,11) Иако је просек солидан, забрињавајућа је ниска оцена код Енглеског језика (2,49), где скоро четвртина ученика (24,69%) сматра да им није пружена прилика да буду успешни на часу. Насупрот томе, у Туристичкој географији (3,89) и Агенцијском пословању (3,52) влада атмосфера високих очекивања уз велику подршку наставника, што ученицима улива сигурност пред крај школовања.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – IV разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Други страни језик	Агенцијско и хотелијерско пословање	Туристичка географија
2.1	3,14	2,62	3,05	3,52	3,83
2.2	2,78	2,43	3,06	3,42	3,88
2.4	2,79	2,63	3,14	3,36	3,85
2.5	2,98	2,49	3,15	3,52	3,89
Просек предмета	2,92	2,54	3,10	3,45	3,86

Табела 3. Збирни приказ – IV разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
IV разред	3,17	Туристичка географија (3,86)	Енглески језик (2,54)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

Општи квалитет наставе у овом одељењу износи 3,17, што је задовољавајуће, али се уочавају велике диференцијације између појединих стручних и општеобразовних предмета.

- Туристичка географија је апсолутни лидер по свим показатељима (просек 3,86). Посебно се истиче стандард 2.5 (3,89), што значи да наставник у завршној години ствара изразито подстицајну атмосферу где скоро сваки ученик осећа да може бити успешан.
- *Агенцијско и хотелијерско пословање* (3,45) задржава висок ниво квалитета, при чему је најбоље оцењено управљање часом и подршка ученику.
- Забрињавају нижи резултати у Енглеском језику (2,54) и Српском језику (2,92). Код Енглеског језика је уочен најнижи просек за прилагођавање наставе потребама ученика (2,43), што може бити критично с обзиром на матурске захтеве и професионалне потребе туристичког профила.
- Поступци вредновања (Стандард 2.4): Иако је на нивоу разреда просек 3,15, постоји јасан јаз између одличног вредновања у географији (3,85) и знатно слабијег у српском језику (2,79), где ученици вероватно нису задовољни јасноћом критеријума или повратном информацијом.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Увођење диференциране наставе у Енглеском језику

- Мера: Наставник треба да уведе додатне материјале за припрему матуре који су подељени на нивое (основни и напредни).
- Циљ: Подићи критично низак стандард 2.2 (2,43) и омогућити ученицима да раде темпом који одговара њиховом предзнању.

2. Стандардизација критеријума оцењивања у Српском језику

- Мера: Израдити и поделити ученицима јасне „чек-листе“ за израду матурских радова и есеја.
- Циљ: Повећати транспарентност оцењивања и подићи оцену стандарда 2.4 (2,79) како би ученици тачно знали зашто су добили одређену оцену.

3. Размена добре праксе (Метод Туристичке географије)

- Мера: Организовати угледни час или презентацију наставника Туристичке географије на Већу за остале колеге који предају овом одељењу.
- Циљ: Применити успешне технике мотивације (стандард 2.5) у предметима где ученици осећају мању шансу за успех.

4. Јачање корелације између струке и језика

- Мера: Организовати заједнички пројекат из *Агенцијског пословања и Другог страног језика* (нпр. симулација продаје аранжмана на страном језику).
- Циљ: Искористити високу мотивацију за струку како би се поправио однос према настави језика и побољшало управљање процесом учења (стандард 2.1).

ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ТУРИСТИЧКИ ТЕХНИЧАР

Упоређивањем података из три године школовања, долазимо до стратешких закључака о квалитету образовно-васпитног рада на овом смеру. Приметан је тренд значајног скока квалитета у трећој години, док четврта година задржава стабилност уз специфичне изазове у општеобразовним предметима.

Табела 1. Упоредни преглед просечних оцена по стандардима

Стандард	Други разред	Трећи разред	Четврти разред
2.1	3,01	3,36	3,23
2.2	2,81	3,42	3,11
2.4	3,10	3,40	3,15
2.5	2,96	3,45	3,11
Укупан просек разреда (Област 2)	2,97	3,41	3,15

Табела 2. Упоредни преглед просечних оцена према разредима и предметима

Разред	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Други страни језик	Агенцијско и хотелијерско пословање	Математика	Туристичка географија
II	3,19	2,72	3,22	3,59	2,13	/
III	3,62	3,26	3,44	3,57	/	3,14
IV	2,92	2,54	3,10	3,45	/	3,86

Напомена:

– Просечне оцене су добијене као аритметичка средина свих показатеља у оквиру стандарда 2.1, 2.2, 2.4 и 2.5, применом скале:

1 – није уочљиво, 2 – делимично, 3 – углавном, 4 – у потпуности.

– Симбол „/“ означава да се предмет не изводи у том разреду.

Трећи разред представља врхунац задовољства ученика наставом (3,41). У овој години сви стандарди су изнад 3,30 што указује на изузетну усклађеност наставних метода са развојним потребама ученика.

Кроз све три године, предмети попут *Агенцијског и хотелијерског пословања и Туристичке географије* у четвртој години бележе највише оцене, што потврђује висок ниво стручности и методичке спремности наставника унутар стручног већа.

Док Математика представља изазов у другом разреду, у четвртом разреду се тај изазов сели на Српски и Енглески језик, где ученици уочавају пад у прилагођавању наставе (Стандард 2.2) и прилици за успех (Стандард 2.5).

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ НА НИВОУ СМЕРА

На основу вертикалне анализе, препоручују се следеће мере за цео образовни профил:

1. Континуирана вертикална корелација:

Организовати заједничке састанке наставника који предају исти предмет у различитим разредима (нпр. Енглески језик) како би се уједначили критеријуми и методе индивидуализације, с обзиром на велике осцилације у оценама (од 2,54 до 3,26).

2. Диференцијација наставе у општеобразовним предметима:

Потребно је пружити јачу подршку ученицима у предметима који нису стручни, посебно у четвртом разреду, кроз припремну насту за матуру која уважава различите нивое предзнања.

3. Ширење модела „Туристичке географије“:

Применити успешне дидактичке методе из овог предмета (висок ниво подршке и јасно управљање) на остале предмете на смеру, посебно у домену Стандарда 2.5 (Прилика за успех).

4. Уједначавање критеријума вредновања:

Радити на јачању Стандарда 2.4 кроз транспарентније објављивање критеријума оцењивања на почетку сваке школске године, како би се избегао пад задовољства вредновањем у завршним годинама.

ХОТЕЛИЈЕРСКО-РЕСТОРАТЕРСКИ ТЕХНИЧАР

Анкета је спроведена онлајн и анонимно, путем платформе Гугл учионица, на узорку од укупно 72 ученика, распоређених по разредима:

- II разред: 27 ученика
- III разред: 21 ученика
- IV разред: 24 ученика

Предмет процене била је настава из следећих предмета: Српски језик и књижевност, Енглески језик, Услуживање и Хотелијерско пословање.

Коришћена је четворостепена скала процене:

1. Није уочљиво
2. Делимично
3. Углавном
4. У потпуности

Оцена за сваки појединачни индикатор добијена је синтезом података из три припадајућа показатеља. Процент остварености индикатора представља збирну вредност одговора свих ученика кроз сва три показатеља, чиме је осигурана свеобухватна процена стандарда

ДРУГИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	34,00	9,00	38,00	3,04
2.2	0,00	30,00	14,00	37,00	3,07
2.4	0,00	33,00	7,00	41,00	3,08
2.5	0,00	35,00	11,00	35,00	3,00

Ученици препознају солидан квалитет наставе без изразито негативних оцена. Најбоље су оцењени поступци вредновања (2.4), док је прилика за успех (2.5) на самој граници просека 3,00.

2. Енглески језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	1,00	37,00	16,00	27,00	2,88
2.2	0,00	33,00	20,00	28,00	2,95
2.4	1,00	31,00	19,00	30,00	2,97
2.5	2,00	35,00	19,00	25,00	2,86

Енглески језик бележи нешто нижу просечну оцену, која пада испод 3,00 за све стандарде. Највећи изазов је управљање процесом учења и пружање прилике за успех свим ученицима.

3. Услуживање

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	20,00	12,00	49,00	3,29
2.2	0,00	12,00	7,00	62,00	3,50
2.4	0,00	12,00	9,00	60,00	3,48
2.5	0,00	12,00	9,00	60,00	3,48

Изузетно позитивни резултати за овај стручни предмет. Ученици високо вреднују прилагођавање наставе њиховим потребама (2.2), где преко 60% њих сматра да је стандард у потпуности испуњен.

4. Хотелијерско пословање

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	4,00	21,00	11,00	45,00	3,16
2.2	5,00	23,00	12,00	41,00	3,08
2.4	7,00	20,00	12,00	41,00	3,07
2.5	6,00	23,00	12,00	39,00	3,04

Настава је добро оцењена, са највећим фокусом на ефикасно управљање часом. Присутан је мањи проценат одговора „није уочљиво“, што указује на простор за благи напредак у свим сегментима.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – II разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,09
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,15
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,15
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,10

Стандард 2.1 (3,09): Организација часа је најјача у предмету Услуживање (3,29). Ученици у великом проценту (49% „у потпуности“) препознају јасну структуру и циљеве часа. Нешто слабија оцена код Енглеског језика (2,88) указује на потребу за бољом динамиком наставе.

Стандард 2.2 (3,15): Ово је један од најбоље оцењених стандарда. Изразито се истиче Услуживање (3,50), где чак 62% ученика сматра да је рад потпуно прилагођен њиховим способностима. Код Хотелијерског пословања постоји 5% одговора „није уочљиво“, што је сигнал за додатну индивидуализацију.

Стандард 2.4 (3,15): Вредновање је транспарентно и уједначено. Ученици најбоље разумеју критеријуме оцењивања у стручним предметима, али и у Српском језику (3,08), где нема негативних оцена („није уочљиво“).

Стандард 2.5 (3,10): Подршка ученицима за постизање успеха је присутна, посебно у практичној настави. Међутим, код Енглеског језика ова оцена пада на 2,86, што значи да део ученика не осећа довољно подстицаја или сигурности у овом предмету.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – II разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Услуживање	Хотелијерско пословање
2.1	3,04	2,88	3,29	3,16
2.2	3,07	2,95	3,50	3,08
2.4	3,08	2,97	3,48	3,07
2.5	3,00	2,86	3,48	3,04
Просек предмета	3,05	2,92	3,44	3,09

Табела 3. Збирни приказ – II разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
II разред	3,12	Услуживање (3,44)	Енглески језик (2,92)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

- Предмет Услуживање са просеком 3,44 представља пример добре праксе на овом смеру. Ученици су високо мотивисани и задовољни свим аспектима наставе.
- Српски језик и књижевност (3,05) одржава добар ниво квалитета без већих одступања међу индикаторима.
- Енглески језик са просеком 2,92, ово је најниже оцењен предмет. Ученици су највише подељени код овог предмета, са значајним процентом одговора „делимично“ (преко 30% за све стандарде).
- Хотелијерско пословање (3,09) има солидне резултате, али за разлику од осталих предмета, овде је уочљив највећи број одговора „није уочљиво“ (до 7%), што указује на одређену дистанцу између наставног процеса и дела ученика.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Интеграција теорије и праксе:
 - Мера: Организовати заједничке часове наставника *Хотелијерског пословања* и *Услуживања* кроз решавање реалних ситуација (студије случаја).
 - Циљ: Подићи оцену стандарда 2.2 у теоријским предметима коришћењем успеха из практичне наставе.
2. Мотивациони пакет за Енглески језик:
 - Мера: Увести више садржаја везаних за терминологију у угоститељству и хотелерству у наставу страног језика.
 - Циљ: Повећати осећај прилике за успех (стандард 2.5) повезивањем језика са будућим занимањем.
3. Унапређење формативног оцењивања:
 - Мера: На часовима Српског језика и Хотелијерског пословања чешће користити самовредновање ученика након вежби.
 - Циљ: Оснажити стандард 2.4 и омогућити ученицима бољи увид у сопствени напредак.
4. Корекција управљања часом у језицима:
 - Мера: Применити јаснију структуру часа са фокусом на интерактивне методе (рад у паровима, дијалози).
 - Циљ: Поправити оцену стандарда 2.1 у настави језика.

ТРЕЋИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	9,52	39,68	31,75	19,05	2,60
2.2	19,05	23,81	30,16	26,98	2,65
2.4	23,81	22,22	33,33	20,63	2,51
2.5	15,87	28,57	25,40	30,16	2,70

Српски језик има најниже оцене у овом разреду, са значајним процентом негативних одговора, посебно код вредновања (2.4).

2. Енглески језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	6,35	15,87	41,27	36,51	3,08
2.2	6,35	15,87	38,10	39,68	3,11
2.4	6,35	19,05	44,44	30,16	2,98
2.5	7,94	14,29	39,68	38,10	3,08

Енглески језик је стабилно оцењен, са највишим вредностима у домену прилагођавања наставе ученицима (2.2).

3. Услуживање

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	4,76	11,11	23,81	60,32	3,40
2.2	4,76	9,52	22,22	63,49	3,44
2.4	0,00	14,29	30,16	55,56	3,41
2.5	0,00	14,29	22,22	63,49	3,49

Услуживање је најбоље оцењен предмет, где већина ученика сматра да су стандарди у потпуности испуњени, нарочито код прилике за успех (2.5).

4. Хотелијерско пословање

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	14,29	9,52	39,68	36,51	2,98
2.2	12,70	11,11	38,10	38,10	3,02
2.4	12,70	12,70	38,10	36,51	2,98
2.5	14,29	9,52	33,33	42,86	3,05

Предмет има солидан просек око 3,00, али са приметним делом ученика који не уочавају примену стандарда.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – III разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,01
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,06
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	2,97
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,08

Стандард 2.1 (3,01): Управљање часом је најизазовније у Српском језику (2,60), где је висок проценат „делимично“ учљивих активности. Насупрот томе, у Услуживању (3,40) организација је врло ефикасна са 60,32% одговора „у потпуности“.

Стандард 2.2 (3,06): Прилагођавање наставе способностима ученика је најбоље оцењено у Енглеском језику (3,11) и Услуживању (3,44). Код Хотелијерског пословања, иако је просек 3,02, забрињава скоро 13% ученика који ову активност уопште не уочавају.

Стандард 2.4 (2,97): Ово је једини индикатор испод вредности 3,00. Главни разлог је Српски језик (2,51), где чак 23,81% ученика сматра да сврха вредновања није учљива.

Стандард 2.5 (3,08): Прилика за успех је најпозитивнији аспект наставе. У предмету Услуживање, нико од ученика није дао негативну оцену за овај стандард, а 63,49% сматра да је он потпуно остварен.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – III разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Услуживање	Хотелијерско пословање
2.1	2,60	3,08	3,40	2,98
2.2	2,65	3,11	3,44	3,02
2.4	2,51	2,98	3,41	2,98
2.5	2,70	3,08	3,49	3,05
Просек предмета	2,62	3,06	3,44	3,01

Табела 3. Збирни приказ – III разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
III разред	3,03	Услуживање (3,44)	Српски језик (2,62)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

- Постоји изразита разлика између предмета Услуживање (3,44) и Српског језика (2,62). Ученици показују далеко већи степен задовољства у предметима који имају практичну примену.
- Резултати Српског језика (просек 2,62) указују на кризу мотивације или неразумевање начина рада у трећој години. Значајан број негативних одговора за све стандарде (од 9% до 23%) сугерише потребу за ревизијом наставног приступа.
- Енглески језик (3,06) представља добар баланс и једини је општеобразовни предмет који парира стручним предметима по квалитету управљања и прилагођавања.
- Хотелијерско пословање (3,01) држи просек, али са високим процентом „није уочљиво“ (око 13-14%), што указује на то да настава не допире до свих ученика подједнако.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Реформа вредновања у Српском језику:
 - Мера: Увођење јасних критеријума оцењивања (рубрика) пре сваког писменог задатка или усменог одговарања.
 - Циљ: Подићи оцену стандарда 2.4 (тренутно 2,51) и смањити несигурност код ученика у вези са оцењивањем.
2. Повећање видљивости управљања часом у стручној теорији:
 - Мера: На часовима *Хотелијерског пословања* наставници треба да на почетку сваког часа јасно дефинишу исходе учења и повежу их са практичним радом у хотелу.
 - Циљ: Смањити високих 14% одговора „није уочљиво“ код стандарда 2.1.
3. Хоризонтална сарадња „Услуживање – Енглески језик“:
 - Мера: Спровођење заједничких вежби симулације пријема гостију и услуживања на енглеском језику.
 - Циљ: Искористити високу оцену прилике за успех из Услуживања (3,49) за јачање самопоуздања ученика у страном језику.
4. Унапређење индивидуализације (Стандард 2.2):
 - Мера: Коришћење групног рада где напреднији ученици помажу онима који теже прате градиво, посебно у Српском језику.
 - Циљ: Подићи просек стандарда 2.2 у предметима где ученици осећају највећи отпор према градиву.

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	4,00	25,00	43,00	3,54
2.2	1,00	9,00	20,00	42,00	3,43
2.4	1,00	9,00	20,00	43,00	3,44
2.5	3,00	6,00	21,00	42,00	3,42

Српски језик у четвртог разреда бележи изузетно високе оцене. Најјача тачка је управљање процесом учења на часу (2.1) са просеком 3,54. Занемарљив је број негативних оцена, што указује на континуитет квалитета на крају школовања.

2. Енглески језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	3,00	12,00	14,00	43,00	3,35
2.2	0,00	13,00	20,00	39,00	3,36
2.4	2,00	9,00	16,00	45,00	3,44
2.5	0,00	7,00	19,00	46,00	3,54

Најбоље оцењен аспект код Енглеског језика је пружање прилике свим ученицима да буду успешни (2.5). Ово је значајан напредак у односу на претходне разреде, што указује на добру припрему матураната за комуникацију на страном језику.

3. Услуживање

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	6,00	21,00	45,00	3,54
2.2	3,00	5,00	20,00	44,00	3,46
2.4	0,00	5,00	27,00	30,00	3,40
2.5	2,00	3,00	23,00	44,00	3,51

Традиционално, Услуживање задржава веома висок ниво квалитета. Ученици посебно истичу ефикасност наставника у вођењу часа и јасну повезаност практичних активности са исходима учења

4. Хотелијерско пословање

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	9,00	23,00	40,00	3,43
2.2	0,00	13,00	21,00	38,00	3,35
2.4	1,00	13,00	20,00	38,00	3,32
2.5	0,00	9,00	21,00	32,00	3,37

Иако су оцене високе, Хотелијерско пословање има нешто нижи просек у односу на остале предмете у четвртом разреду. Посебно код вредновања (2.4) постоји мањи простор за додатно појашњење сврхе оцењивања ученицима.

Табела 2. Просечне вредности по индикаторима – IV разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,47
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,40
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,42
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,46

Стандард 2.1 (3,47): Ово је највише оцењен стандард у четвртом разреду. Посебно се истичу Српски језик (3,54) и Услуживање (3,54), где ученици у великом проценту препознају јасну структуру и ефикасност наставника у вођењу часа.

Стандард 2.2 (3,40): Прилагођавање наставе индивидуалним потребама је на врло високом нивоу, посебно у практичној настави (Услуживање – 3,46). Код Хотелијерског пословања (3,35) оцена је нешто нижа, али и даље знатно изнад републичког просека.

Стандард 2.4 (3,41): Вредновање је транспарентно и подстицајно. Ученици најбоље разумеју сврху оцењивања у Енглеском језику (3,44) и Српском језику (3,44), што је кључно за припрему матурског испита.

Стандард 2.5 (3,46): Прилика за успех је доминантна карактеристика овог разреда. Код Енглеског језика (3,54) чак 46% ученика сматра да је овај стандард у потпуности испуњен, што улива велику сигурност матурантима.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – IV разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Услуживање	Хотелијерско пословање
2.1	3,54	3,35	3,54	3,43
2.2	3,43	3,36	3,46	3,35
2.4	3,44	3,44	3,40	3,32
2.5	3,42	3,54	3,51	3,37
Просек предмета	3,46	3,42	3,48	3,37

Табела 3. Збирни приказ – IV разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
IV разред	3,43	Услуживање (3,48)	Хотел. пословање (3,37)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

- Предмет Услуживање (3,48) остаје стуб овог образовног профила, са константно високим оценама за све стандарде.
- За разлику од претходних година, Српски језик (3,46) и Енглески језик (3,42) у четвртој разреду парирају стручним предметима, што указује на висок степен мотивације ученика пред крај школовања.
- Хотелијерско пословање (3,37) бележи стабилне резултате, иако је ово предмет са најнижим просеком у разреду, пре свега због нешто већег броја одговора „делимично“ код процедура вредновања (13%).

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Додатна подршка у вредновању за стручну теорију:
 - Мера: Наставник *Хотелијерског пословања* треба да уведе прецизније повратне информације након тестирања, наглашавајући области које ученик треба да поправи за завршни испит.
 - Циљ: Подићи стандард 2.4 у овом предмету (тренутно 3,32) на ниво осталих предмета у разреду.
2. Очување мотивације у језичкој групи:
 - Мера: Наставити са применом метода симулације матурских испита који су очигледно дали резултат у погледу прилике за успех (стандард 2.5).
 - Циљ: Задржати висок просек од 3,54 код Енглеског језика за подршку ученицима.
3. Припрема за професионални контекст:
 - Мера: Организовати завршну вежбу која интегрише знања из *Услуживања и Српског језика* кроз презентацију менија и комуникацију са гостима на високом нивоу.
 - Циљ: Оснажити стандард 2.1 (Управљање учењем) кроз реалне сценарије у завршној години.

ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ХОТЕЛИЈЕРСКО- РЕСТОРАТЕРСКИ ТЕХНИЧАР

Упоређивањем података из три године школовања, уочава се стабилан развој квалитета наставе, са посебним акцентом на четврту годину која представља врхунац задовољства ученика у свим сегментима.

Табела 1. Упоредни преглед просечних оцена по стандардима

Стандард	Други разред	Трећи разред	Четврти разред
2.1	3,09	3,01	3,47
2.2	3,15	3,06	3,40
2.4	3,15	2,97	3,41
2.5	3,10	3,08	3,46
Укупан просек разреда	3,12	3,03	3,43

Табела 2. Упоредни преглед просечних оцена према разредима и предметима

Разред	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Услуживање	Хотелијерско пословање
II	3,05	2,92	3,44	3,09
III	2,62	3,06	3,44	3,01
IV	3,46	3,42	3,48	3,37

Напомена:

– Просечне оцене су добијене као аритметичка средина свих показатеља у оквиру стандарда 2.1, 2.2, 2.4 и 2.5, применом скале:

1 – није уочљиво, 2 – делимично, 3 – углавном, 4 – у потпуности.

– Симбол „—“ означава да се предмет не изводи у том разреду.

Предмет Услуживање је носилац квалитета кроз све три године (просеци од 3,44 до 3,48), што указује на изразито добре наставне методе у практичној настави.

Приметан је благи пад у задовољству ученика током трећег разреда (3,03), посебно у домену вредновања (2,97), што је углавном узроковано резултатима у Српском језику.

Четврти разред бележи значајан скок у свим стандардима, посебно у језичкој групи, што сугерише да ученици у завршној години препознају већу подршку наставника и јаснију сврху рада.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ НА НИВОУ СМЕРА

1. Стандардизација критеријума у 3. разреду
 - Потребно је да Веће за општеобразовне предмете анализира пад задовољства вредновањем у трећој години и примени модел транспарентног оцењивања који се успешно користи у четвртој разреду.
2. Већа интеграција Хотелијерског пословања:
 - Како овај предмет кроз све године бележи нешто већи број негативних одговора ("није уочљиво"), препоручује се чешћа примена интерактивних метода и реалних сценарија из хотела.
3. Хоризонтално повезивање језика и струке:
 - Наставити и појачати корелацију између Енглеског језика и Услуживања, јер се показало да то директно утиче на висок осећај прилике за успех код ученика (Стандард 2.5).
4. Размена добре праксе:
 - Организовати радионице на којима ће наставници практичне наставе пренети своје методе управљања часом колегама који предају теоријске предмете, ради уједначавања квалитета према Стандарду 2.1.

КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР

Анкета је спроведена онлајн и анонимно, путем платформе Гугл учионица, на узорку од укупно 76 ученика, распоређених по разредима:

- II разред: 29 ученика
- III разред: 27 ученика
- IV разред: 20 ученика

Предмет процене била је настава из следећих предмета: Српски језик и књижевност, Енглески језик, Куварство и Познавање робе.

Коришћена је четворостепена скала процене:

1. Није уочљиво
2. Делимично
3. Углавном
4. У потпуности

Оцена за сваки појединачни индикатор добијена је синтезом података из три припадајућа показатеља. Процент остварености индикатора представља збирну вредност одговора свих ученика кроз сва три показатеља, чиме је осигурана свеобухватна процена стандарда

ДРУГИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	1,15	4,60	22,99	71,26	3,64
2.2	2,30	1,15	21,84	74,71	3,69
2.4	1,15	6,90	18,39	73,56	3,64
2.5	1,15	9,20	14,94	74,71	3,63

Настава је оцењена изразито високим оценама. Највећи квалитет је у прилагођавању рада ученицима (2.2), где преко 74% одговора потврђује потпуну оствареност.

2. Енглески језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	13,79	26,44	17,24	42,53	2,89
2.2	16,09	25,29	26,44	32,18	2,75
2.4	17,24	20,69	12,64	49,43	2,94
2.5	14,94	17,24	22,99	44,83	2,98

Приметан је већи број негативних одговора ("није уочљиво"), што спушта просек испод 3,00, посебно код прилагођавања наставе потребама ученика (2.2).

3. Куварство

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	2,30	10,34	24,14	63,22	3,48
2.2	6,90	9,20	24,14	59,77	3,37
2.4	2,30	11,49	22,99	63,22	3,47
2.5	2,30	12,64	20,69	64,37	3,47

Стручни предмет задржава висок ниво квалитета, при чему ученици најбоље оцењују управљање часом и прилику за успех.

4. Познавање робе

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	25,29	2,30	21,84	50,57	2,98
2.2	26,44	3,45	22,99	47,13	2,91
2.4	24,14	3,45	21,84	50,57	2,99
2.5	22,99	4,60	21,84	50,57	3,00

Овај предмет карактерише поларизација – висок проценат "у потпуности", али и забрињавајућих преко 20% "није уочљиво" за све индикаторе.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – II разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,25
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,18
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,26
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,27

Стандард 2.5 (3,27): Ово је најбоље оцењен стандард у разреду. Највећи допринос дају Српски језик (3,63) и Куварство (3,47), где ученици осећају снажну подршку наставника да постигну успех у складу са својим могућностима.

Стандард 2.4 (3,26): Поступци вредновања су на високом нивоу. Ученици истичу да су критеријуми оцењивања најјаснији у Српском језику (3,64). Ипак, код Познавања робе, чак 24,14% ученика уопште не уочава овај стандард, што указује на недостатак повратне информације за одређени део групе.

Стандард 2.1 (3,25): Управљање часом је изузетно ефикасно код Српског језика (3,64) и Куварства (3,48). Међутим, код Енглеског језика (2,89), скоро 40% ученика сматра да је овај индикатор само делимично уочљив или га уопште не види.

Стандард 2.2 (3,18): Иако има солидан просек, овај стандард је најизазовнији. Постоји велики јаз између Српског језика (3,69), где је индивидуализација изражена, и Енглеског језика (2,75), где ученици осећају да настава није довољно прилагођена њиховим предзнањима.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – II разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Куварство	Познавање робе
2.1	3,64	2,89	3,48	2,98
2.2	3,69	2,75	3,37	2,91
2.4	3,64	2,94	3,47	2,99
2.5	3,63	2,98	3,47	3,00
Просек предмета	3,65	2,89	3,45	2,97

Табела 3. Збирни приказ – II разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
II разред	3,24	Српски језик (3,65)	Енглески језик (2,89)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

- Предмети Српски језик (3,65) и Куварство (3,45) су стубови квалитета у овом разреду. Висок степен задовољства указује на одличну методичку припремљеност наставника и јаку мотивацију ученика.
- Енглески језик (2,89) и Познавање робе (2,97) бележе оцене испод просека разреда.
- Предмет Познавања робе има специфичан профил – преко 50% ученика је потпуно задовољно, док преко 20% ученика за сваки индикатор каже да „није уочљиво“. Ово указује на то да настава не допире до свих ученика подједнако, односно да један део одељења потпуно пасиван.
- Код Енглеског језика, главни проблем је што ученици сматрају да настава не уважава њихов темпо и ниво знања (стандард 2.2 бележи само 32,18% „у потпуности“).

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Диференцијација наставе у Енглеском језику:
 - Мера: Наставник треба да уведе рад по нивоима знања и користи додатне материјале за ученике који теже прате програм.
 - Циљ: Подићи оцену стандарда 2.2 (тренутно 2,75) и смањити број негативних одговора.
2. Активирање пасивних ученика у Познавању робе:
 - Мера: Увођење практичних задатака (нпр. анализа састава намирница које користе на часовима Куварства) и чешће коришћење квизова за проверу знања.
 - Циљ: Смањити високу стопу одговора „није уочљиво“ (преко 20%) и повећати ангажованост целе групе.
3. Примена модела индивидуализације из Српског језика:
 - Мера: На Стручном већу организовати размену искустава на којој ће наставник Српског језика представити методе којима постиже просек од 3,69 у стандарду 2.2.
 - Циљ: Уједначити квалитет подршке ученицима на нивоу свих предмета у разреду.
4. Унапређење формативног оцењивања:
 - Мера: Увести обавезну кратку повратну информацију („шта је било добро, шта треба поправити“) након сваког оцењивања у свим предметима.
 - Циљ: Осигурати да стандард 2.4 буде јасно уочљив за 100% ученика, а не само за три четвртине групе.

ТРЕЋИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Показатељ	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	2,47	19,75	27,16	50,62	3,26
2.2	4,94	18,52	12,35	64,20	3,36
2.4	4,94	20,99	22,22	51,85	3,21
2.5	3,70	18,52	16,05	61,73	3,36

Српски језик задржава врло добар ниво, са посебним фокусом на индивидуализацију (2.2) и пружање прилике за успех (2.5), где преко 60% ученика даје највишу оцену.

2. Енглески језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	12,35	29,63	12,35	45,68	2,91
2.2	11,11	23,46	17,28	48,15	3,02
2.4	16,05	28,40	14,81	40,74	2,80
2.5	7,41	27,16	20,99	44,44	3,02

Енглески језик је најслабије оцењен предмет, посебно у домену вредновања (2.4), где се бележи највећи проценат негативних одговора (16,05% "није уочљиво").

3. Куварство

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	3,70	30,86	11,11	54,32	3,16
2.2	7,41	23,46	12,35	56,79	3,19
2.4	3,70	23,46	12,35	60,49	3,30
2.5	4,94	22,22	13,58	59,26	3,27

Куварство има стабилне оцене, при чему се истиче квалитет вредновања у функцији даљег учења (3,30), што је кључно за практични напредак ученика.

4. Познавање робе

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	9,88	27,16	13,58	49,38	3,02
2.2	7,41	29,63	17,28	45,68	3,01
2.4	4,94	28,40	23,46	39,51	3,01
2.5	3,70	33,33	19,75	43,21	3,02

Овај предмет се налази на граници врло доброг квалитета. Уочљив је велики број "делимичних" одговора (преко 27-33%), што указује на простор за јаснију структуру часа.

Табела 2. Просечне вредности по индикаторима – III разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,09
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,14
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,08
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,17

Стандард 2.5 (3,17): Најпозитивнији аспект наставе у овом разреду. Ученици се осећају најсигурније у Српском језику (3,36) и Куварству (3,27), где је пракса пружања једнаких шанси за успех најочигледнија.

Стандард 2.2 (3,14): Прилагођавање наставе потребама ученика је врло добро оцењено у Српском језику (3,36), али у Познавању робе чак 29,63% ученика овај рад види само као „делимичан“, што указује на мањи степен индивидуализације у теоријској настави.

Стандард 2.1 (3,09): Ефикасност управљања часом је стабилна, али забрињавајуће високих 12,35% одговора „није уочљиво“ у Енглеском језику, што сугерише потребу за јаснијом структуром наставних јединица у овом предмету.

Стандард 2.4 (3,08): Ово је најслабија тачка у трећем разреду. У Енглеском језику, проценат ученика који не уочавају сврху вредновања у функцији учења износи чак 16,05%, док је просек предмета за овај стандард само 2,80.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – III разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Куварство	Познавање робе
2.1	3,26	2,91	3,16	3,02
2.2	3,36	3,02	3,19	3,01
2.4	3,21	2,80	3,30	3,01
2.5	3,36	3,02	3,27	3,02
Просек предмета	3,30	2,94	3,23	3,01

Табела 3. Збирни приказ – III разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
III разред	3,12	Српски језик (3,30)	Енглески језик (2,94)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

- Квалитет наставе је пао са 3,24 у другом на 3,12 у трећем разреду. Ово указује на то да трећа година, са комплекснијим градивом, доноси изазове на које настава није у потпуности одговорила.
- Српски језик (3,30) и Куварство (3,23) задржавају водеће позиције по квалитету, што је посебно важно јер се ради о кључним предметима за профил кулинарског техничара.
- Енглески језик је једини испод границе од 3,00 (просек 2,94). Посебно је проблематично вредновање, где већина ученика не види везу између добијене оцене и даљег напредовања у знању.
- Код Познавања робе, за скоро сваки стандард око 30% ученика даје оцену „делимично“, што значи да наставне методе нису довољно јасне или сувише монотоне за трећину одељења.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Реформа оцењивања у Енглеском језику:
 - Мера: Увођење обавезних консултација након сваког теста где ће ученици добити прецизне смернице шта да унапреде (формативно оцењивање).
 - Циљ: Подићи оцену стандарда 2.4 са критичних 2,80 на прихватљивих 3,20.
2. Динамизација наставе Познавања робе:
 - Мера: Примена метода активног учења кроз презентације ученика о намирницама и њиховој примени у кухињи.
 - Циљ: Смањити број „делимичних“ одговора код стандарда 2.1 и 2.2 на испод 15%.
3. Повезивање Куварства и Енглеског језика:
 - Мера: Израда заједничких речника стручних термина који се користе у кухињи како би се градиво страног језика приближило интересовањима ученика.
 - Циљ: Подићи општу мотивацију и просек Енглеског језика.
4. Уједначавање критеријума вредновања:
 - Мера: На нивоу разреда ускладити критеријуме оцењивања тако да ученици у свим предметима препознају јасну везу између свог рада и оцене, по моделу из Српског језика.
 - Циљ: Подићи просек стандарда 2.4 на нивоу целог разреда изнад 3,15.

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	15,00	41,67	43,33	3,28
2.2	3,33	20,00	36,67	40,00	3,13
2.4	0,00	23,33	28,33	48,33	3,25
2.5	1,67	20,00	36,67	41,67	3,18

Српски језик у завршној години бележи добре резултате, са највећим фокусом на ефикасно управљање часом и јасно вредновање у функцији учења.

2. Енглески језик

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	11,67	23,33	30,00	35,00	2,88
2.2	13,33	30,00	21,67	35,00	2,78
2.4	6,67	26,67	30,00	36,67	2,97
2.5	8,33	20,00	36,67	35,00	2,98

Енглески језик је и у четвртој години предмет са најнижим оценама. Нарочито је изазован Стандард 2.2 (прилагођавање потребама), што указује на потешкоће у савладавању матурског програма.

3. Куварство

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	1,67	5,00	10,00	83,33	3,75
2.2	0,00	6,67	11,67	81,67	3,75
2.4	1,67	8,33	6,67	83,33	3,72
2.5	1,67	3,33	10,00	85,00	3,78

Куварство остварује изванредне резултате. Преко 80% ученика сматра да су сви индикатори квалитета у потпуности остварени, што је најбољи резултат за овај профил.

4. Познавање робе

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	1,67	16,67	30,00	51,67	3,32
2.2	3,33	18,33	31,67	46,67	3,22
2.4	1,67	18,33	35,00	45,00	3,23
2.5	1,67	10,00	36,67	51,67	3,38

Познавање робе бележи значајан напредак у односу на претходне две године, са високим степеном пружања прилике за успех свим ученицима.

Табела 2. Просечне вредности по индикаторима – IV разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,31
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,22
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,29
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,33

Стандард 2.5 (3,33): Ово је највише оцењен стандард у четвртном разреду. Посебно се издваја Куварство (3,78), где чак 85% ученика сматра да им је у потпуности пружена прилика за успех.

Стандард 2.1 (3,31): Ефикасност вођења часа је на врхунском нивоу у стручним предметима. У Куварству (3,75) ученици препознају савршену организацију, док је у Српском језику (3,28) оцена знатно изнад просека осталих општеобразованих предмета.

Стандард 2.4 (3,29): Вредновање је транспарентно и подстицајно, посебно у Познавању робе (3,23) и Српском језику (3,25), где су критеријуми оцењивања јасно постављени у функцији матуре.

Стандард 2.2 (3,22): Прилагођавање наставе потребама ученика је најниже оцењено, првенствено због Енглеског језика (2,78), где 13,33% ученика сматра да овај индикатор уопште није уочљив.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – IV разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Куварство	Познавање робе
2.1	3,28	2,88	3,75	3,32
2.2	3,13	2,78	3,75	3,22
2.4	3,25	2,97	3,72	3,23
2.5	3,18	2,98	3,78	3,38
Просек предмета	3,21	2,90	3,75	3,29

Табела 3. Збирни приказ – IV разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
IV разред	3,29	Куварство (3,75)	Енглески језик (2,90)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

- Куварство (3,75) је апсолутни носилац квалитета. Високи проценти одговора "у потпуности" (преко 80% за све индикаторе) указују на то да су ученици потпуно овладали вештинама и имају пуно поверење у наставника.
- Познавање робе у четвртом разреду остварио велики напредак (3,29). За разлику од претходних година, више нема високих процената негативних одговора, што сугерише да је теоријско знање успешно повезано са захтевима струке.
- Иако је матурска година, Енглески језик је једини предмет са просеком испод 3,00 (2,90). Највећи изазов остаје индивидуализација наставе и прилагођавање темпа рада.
- Српски језик (3,21) бележи стабилне резултате, са посебно јаким сегментом вредновања (3,25), што је кључно за припрему писменог дела матурског испита.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Хоризонтална размена метода (Куварство → Енглески језик):
 - Мера: Наставник Енглеског језика треба да уведе више садржаја везаних за рецептуре и рад у кухињи како би се подигла мотивација ученика.
 - Циљ: Подићи стандард 2.2 у Енглеском језику изнад 3,00.
2. Завршне матурске консултације за Српски језик:
 - Мера: Организовати додатне часове за вежбање стандарда 2.5 (Прилика за успех) кроз анализу матурских тема, како би се проценат "у потпуности" подигао са тренутних 41,67%.
 - Циљ: Оснажити самопоуздање ученика пред завршни испит.
3. Интеграција теоријских знања у Познавању робе:
 - Мера: Наставити са трендом повезивања намирница и кулинарских техника, што је довело до одличног просека од 3,38 у стандарду 2.5.
 - Циљ: Одржати високу ангажованост ученика у завршним месецима школовања.

ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР

Анализа података кроз три године школовања указује на изразито позитиван тренд развоја квалитета наставе, при чему ученици како сазревају, све више препознају вредност стручних предмета и квалитет наставног процеса.

Табела 1. Упоредни преглед просечних оцена по стандардима

Показатељ	Други разред	Трећи разред	Четврти разред
2.1	3,25	3,09	3,31
2.2	3,18	3,14	3,22
2.4	3,26	3,08	3,29
2.5	3,27	3,17	3,33
Укупан просек разреда	3,24	3,12	3,29

Табела 2. Упоредни преглед просечних оцена према разредима и предметима

Разред	Српски језик и књижевност	Енглески језик	Куварство	Познавање робе
II	3,65	2,89	3,45	2,97
III	3,30	2,94	3,23	3,01
IV	3,21	2,90	3,75	3,29

Куварство бележи континуиран раст, достижући импресиван просек од 3,75 у четвртој години. То указује на врхунску методичку припремљеност за извођење практичне наставе.

Познавања робе је предмет који је у другој години био проблематичан због високе пасивности ученика (преко 20% негативних одговора), у четвртој години постаје један од боље оцењених предмета (3,29), што сугерише успешну промену приступа наставника.

Кроз све три године, Енглески језик остаје испод просека смера (око 2,90), са посебним потешкоћама у прилагођавању наставе различитим нивоима знања ученика.

Приметан је благи пад квалитета у трећем разреду (3,12), што је често резултат обимнијег градива и специфичне развојне фазе ученика, али се ситуација успешно стабилизује у завршној години.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ НА НИВОУ СМЕРА

1. Имплементација модела "Куварство":
Препоручује се да актив стручних предмета анализира методе које се користе у настави Куварства и примени их у теоријским предметима како би се повећала ангажованост.
2. Реформа приступа Енглеском језику:
Неопходно је веће фокусирање на стручну терминологију и индивидуални рад (Стандард 2.2), јер је ово кључна тачка за даљи професионални развој кулинарских техничара.
3. Одржавање високог нивоа вредновања:
Позитивну праксу јасних критеријума оцењивања из Српског језика и Куварства треба стандардизовати на нивоу целог образовног профила.
4. Јачање међупредметних компетенција:
Наставити успешно повезивање Познавања робе и Куварства, што се показало као кључ за висок осећај прилике за успех код ученика (Стандард 2.5).

ТРГОВАЦ

Анкета је спроведена онлајн и анонимно, путем платформе Гугл учионица, на узорку од укупно 39 ученика, распоређених по разредима:

- II разред: 22 ученика
- III разред: 17 ученика

Предмет процене била је настава из следећих предмета: Српски језик и књижевност, Математика, Практична настава и Трговинско пословање.

Коришћена је четворостепена скала процене:

1. Није уочљиво
2. Делимично
3. Углавном
4. У потпуности

Оцена за сваки појединачни индикатор добијена је синтезом података из три припадајућа показатеља. Процент остварености индикатора представља збирну вредност одговора свих ученика кроз сва три показатеља, чиме је осигурана свеобухватна процена стандарда

ДРУГИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	25,76	28,79	22,73	22,73	2,42
2.2	27,27	31,82	24,24	16,67	2,30
2.4	22,73	22,73	28,79	25,76	2,58
2.5	25,76	31,82	37,88	19,70	2,36

Српски језик бележи ниске оцене, посебно код прилагођавања рада (2.30). Висок је проценат негативних одговора (преко 25% ученика не види ефикасно управљање нити прилагођавање наставе).

2. Математика

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	12,12	33,33	22,73	36,36	2,79
2.2	6,06	31,82	22,73	39,39	2,95
2.4	10,61	27,27	27,27	34,85	2,86
2.5	12,12	43,94	16,67	27,27	2,59

Резултати су нешто бољи него на Српском језику, али је забрињавајуће што чак 44% ученика само делимично види прилику за успех (2.5). Прилагођавање рада је најјача тачка овог предмета (2,95).

3. Практична настава

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	3,03	16,67	9,09	71,21	3,48
2.2	3,03	22,73	3,03	71,21	3,42
2.4	6,06	16,67	9,09	68,18	3,39
2.5	1,52	19,70	7,58	71,21	3,48

Практична настава је најбоље оцењена у овом разреду. Преко 70% ученика сматра да наставник у потпуности ефикасно управља часом и пружа прилику за успех.

4. Трговинско пословање

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	19,70	33,33	19,70	27,27	2,54
2.2	25,76	24,24	15,15	34,85	2,59
2.4	27,27	18,18	21,21	33,33	2,60
2.5	33,33	22,73	18,18	25,76	2,36

Иако је стручни предмет, оцене су изненађујуће ниске. Сваки трећи ученик сматра да му на овом предмету уопште није пружена прилика за успех (33,33%).

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – II разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	2,81
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	2,82
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	2,86
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	2,70

Стандард 2.4 (2,86): Ово је највише оцењен стандард у овом разреду. Ученици најбоље разумеју систем оцењивања на Практичној настави (3,39), док је на Математици (2,86) транспарентност оцењивања такође на солидном нивоу.

Стандард 2.2 (2,82): Прилагођавање наставе бележи највећи успех у Математици (2,95), али је значајно ниско у Српском језику (2,30), где се настава не прилагођава темпу ученика.

Стандард 2.1 (2,81): Ефикасност управљања часом је изражена на Пракси (3,48), али у Трговинском пословању (2,54) постоји пад јер велики број ученика (53%) сматра да је управљање само делимично или није учљиво.

Стандард 2.5 (2,70): Најниже оцењен стандард, што је критично. Посебно забрињава Трговинско пословање (2,36), где сваки трећи одговор (33,33%) тврди да ученици немају прилику за успех.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – II разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Математика	Практична настава	Трговинско пословање
2.1	2,42	2,79	3,48	2,54
2.2	2,30	2,95	3,42	2,59
2.4	2,58	2,86	3,39	2,60
2.5	2,36	2,59	3,48	2,36
Просек предмета	2,42	2,80	3,44	2,52

Табела 3. Збирни приказ – II разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
II разред	2,80	Практична настава (3,44)	Српски језик и књижевност (2,42)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

- Са просеком 3,44, Практична настава је једина област где се већина ученика (преко 70%) осећа потпуно успешно.
- Српски језик има најнижи просек у разреду (2,42). Комбинација слабог прилагођавања (2,30) и ниске прилике за успех (2,36) указује на потпуну демутивисаност ученика за овај предмет.
- Трговинско пословање: Као кључни стручни предмет, просек од 2,52 је незадовољавајући. Високи проценти одговора "није уочљиво" код вредновања (27,27%) и прилике за успех (33,33%) захтевају хитан педагошки надзор.
- Математика: Иако је предмет који се често сматра тешким, са просеком 2,80 стоји знатно боље од језика и стручне теорије, што сугерише добре методичке приступе наставника.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Хоризонтална размена (Пракса → Трговинско пословање):
 - Мера: Наставник теорије треба да уведе симулације продајних ситуација са праксе на часове Трговинског пословања.
 - Циљ: Подићи стандард 2.5 са садашњих 2,36 на минимум 2,80.
2. Диференцијација наставе у Српском језику:
 - Мера: Увести индивидуалне планове рада за ученике који имају потешкоће, фокусирајући се на пословну комуникацију трговца.
 - Циљ: Смањити проценат негативних одговора код стандарда 2.2 (сада 59%).
3. Увођење формативног оцењивања у стручне предмете:
 - Мера: Кроз јасније листе праћења напретка, омогућити ученицима у Трговинском пословању да тачно знају који део вештине продаје нису савладали.
 - Циљ: Побољшати стандард 2.4 у теоријској настави.

ТРЕЋИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	7,84	5,88	27,45	58,82	3,37
2.2	7,84	9,80	31,37	50,98	3,25
2.4	13,73	5,88	39,22	41,18	3,08
2.5	13,73	0,00	45,10	41,18	3,14

Српски језик има солидне просечне вредности, али се код стандарда 2.4 и 2.5 бележи већи број негативних одговора, што указује на потребу за бољим вредновањем и већом подршком ученицима за успех.

2. Математика

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	0,00	41,18	58,82	3,59
2.2	0,00	0,00	45,10	54,90	3,55
2.4	0,00	1,96	45,10	52,94	3,51
2.5	0,00	0,00	45,10	54,90	3,55

Математика је изврсно оцењена у овом разреду, са готово занемарљивим бројем одговора у нижим категоријама. Наставник показује висок степен ефикасности и прилагођености потребама ученика.

3. Практична настава

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	7,84	11,76	39,22	41,18	3,14
2.2	5,88	11,76	43,14	39,22	3,16
2.4	5,88	11,76	39,22	43,14	3,20
2.5	5,88	11,76	39,22	43,14	3,20

Практична настава бележи врло уједначене резултате по свим показатељима, са просеком изнад 3,10, што указује на стабилан квалитет реализације.

4. Трговинско пословање

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	5,88	23,53	31,37	39,22	3,04
2.2	5,88	21,57	35,29	37,25	3,04
2.4	5,88	17,65	43,14	33,33	3,04
2.5	5,88	17,65	37,25	39,22	3,10

Код овог стручног предмета сви показатељи осим прилике за успех имају исти просек (3,04), што указује на потребу за методичким унапређењем.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – III разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,28
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,25
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,21
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,25

Стандард 2.1 (3,28): је највише оцењен стандард. На Српском језику и Математици доминира оцена „у потпуности“ (преко 58% одговора), што указује на одличну организацију и јасну структуру часа. Насупрот томе, Трговинско пословање има 23,53% одговора у категорији „делимично“, што ремети овај просек.

Стандард 2.2 (3,25): Математика предњачи у прилагођавању материјала ученицима (3,55), док Трговинско пословање овде бележи пад (3,04) због перцепције ученика да је настава за њих сувише брза или недовољно прилагођена предзнању.

Стандард 2.4 (3,21): Најниже оцењен стандард на нивоу разреда. Посебно је критично на Српском језику и Трговинском пословању (3,08 и 3,04), где ученици често не разумеју везу између свог залагања и добијене оцене.

Стандард 2.5 (3,25): Висок степен поверења ученика да могу успети на часу, нарочито на Математици и Пракси, где скоро сви ученици виде јасан пут до позитивног резултата.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – III разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Математика	Практична настава	Трговинско пословање
2.1	3,37	3,59	3,14	3,04
2.2	3,25	3,55	3,16	3,04
2.4	3,08	3,51	3,20	3,04
2.5	3,14	3,55	3,20	3,10
Просек предмета	3,21	3,55	3,17	3,05

Табела 3. Збирни приказ – III разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
III разред	3,25	Математика (3,55)	Трговинско пословање (3,05)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

- Просек од 3,25 сврстава овај разред у категорију врло успешних, али са израженим диспаритетом између предмета.
- Математика (3,55) је пример добре праксе у овом одељењу. Наставник је успео да постигне висок ниво разумевања без иједног негативног одговора („није уочљиво“).
- Трговинско пословање (3,05). Као кључни стручни предмет, он има највише одговора у нижим категоријама („делимично“ и „није уочљиво“), што је атипично за завршне разреде стручних школа.
- Српски језик је знатно поправио свој статус у домену управљања часом, где 58,82% ученика потпуно препознаје ефикасност наставника.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Унапређење повратне информације (Стандард 2.4):
 - Мера: Наставници Српског језика и Трговинског пословања треба да уводе „минутне провере“ на крају часа како би ученици одмах добили информацију о свом напретку.
 - Циљ: Смањити број одговора „није уочљиво“ (тренутно 13,73% на Српском) код вредновања.
2. Методичка ревизија Трговинског пословања:
 - Мера: Увести више практичних примера и вежби уместо суве теорије како би се подигао стандард 2.2 (Прилагођеност).
 - Циљ: Смањити проценат „делимичног“ задовољства са тренутних 21% на испод 10%.
3. Примена вршњачког модела подршке:
 - Мера: С обзиром на успех на Математици, користити ученике којима иде добро да помажу осталима у оквиру групног рада.
 - Циљ: Подићи општи просек стандарда 2.5 на ниво изнад 3,40.

ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ТРГОВАЦ

Анализа података кроз две године школовања пружа увид у континуитет квалитета наставе, идентификује критичне тачке и истиче области у којима је остварен напредак.

Табела 1. Упоредни преглед просечних оцена по стандардима

Стандард	Други разред	Трећи разред
2.1	2,81	3,28
2.2	2,82	3,25
2.4	2,86	3,21
2.5	2,70	3,25
Укупан просек разреда	2,80	3,25

Табела 2. Упоредни преглед просечних оцена према разредима и предметима

Разред	Српски језик и књижевност	Математика	Практична настава	Трговинско пословање
II	2,42	2,80	3,44	2,52
III	3,21	3,55	3,17	3,05

Напомена:

– Просечне оцене су добијене као аритметичка средина свих показатеља у оквиру стандарда 2.1, 2.2, 2.4 и 2.5, применом скале:

1 – није уочљиво, 2 – делимично, 3 – углавном, 4 – у потпуности.

Највећи изазов целог смера је Трговинско пословање. Иако је то носилац профила, у обе године овај предмет остварује резултате који су испод очекивања за стручну школу (2,52 у другој и 3,05 у трећој години). Ученици у великом проценту не препознају прилику за успех и сврху вредновања на овом предмету.

Постоји велики јаз између практичне наставе (где је успех изврстан – 3,44) и стручне теорије. Ученици много боље реагују на конкретне ситуације него на теоријске концепте.

Математика је „светла тачка“ смера у обе године, што доказује да добар методички приступ може резултирати успехом чак и код предмета који се традиционално сматрају тешким (раст са 2,80 на 3,55). Српски језик прелази пут од дестимулисаности (2,42) до стабилизације у завршној години.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ НА НИВОУ ЦЕЛОГ СМЕРА

Како би се осигурао континуитет квалитета и отклонили уочени недостаци, предлажу се следеће мере:

1. Методичка интеграција (Мост: Пракса – Теорија)

- Мера: Обавезно увођење студија случаја и симулација продаје са часова практичне наставе у оквиру теоријских часова Трговинског пословања.
- Циљ: Уједначити задовољство стручним блоком и подићи перцепцију прилике за успех (Стандард 2.5) на ниво изнад 3,00 у свим разредима.

2. Стандардизација повратне информације (Формативно оцењивање)

- Мера: Увођење јединствених „Листа за праћење вештина“ које ће наставници користити и у другој и у трећој години. Ученик мора у сваком тренутку знати шта је савладао у процесу продаје, а шта не.
- Циљ: Смањити проценте одговора „није уочљиво“ код вредновања (Стандард 2.4) који су тренутно високи у теоријским предметима.

3. Унапређење индивидуалне подршке кроз Српски језик

- Мера: План наставе Српског језика у другој години потпуно прилагодити потребама профила (пословна писменост, вербална комуникација), како би се избегао почетни отпор и демотивисаност ученика.
- Циљ: Подићи оцену прилагођености наставе (Стандард 2.2) са тренутних 2,30 на минимум 2,80.

4. Вертикална размена искустава међу наставницима

- Мера: Организовати заједничке састанке већа где ће наставници Математике (лидер квалитета у III разреду) и Практичне наставе (лидер у II разреду) представити своје технике управљања часом и мотивације колегама који предају Српски језик и Трговинско пословање.

КОНОБАР

Анкета је спроведена онлајн и анонимно, путем платформе Гугл учионица, на узорку од укупно 17 ученика, распоређених по разредима:

- II разред: 9 ученика
- III разред: 8 ученика

Предмет процене била је настава из следећих предмета: Српски језик и књижевност, Математика и Услуживање.

Коришћена је четворостепена скала процене:

1. Није уочљиво
2. Делимично
3. Углавном
4. У потпуности

Оцена за сваки појединачни индикатор добијена је синтезом података из три припадајућа показатеља. Процент остварености индикатора представља збирну вредност одговора свих ученика кроз сва три показатеља, чиме је осигурана свеобухватна процена стандарда

ДРУГИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	18,52	22,22	59,26	3,41
2.2	3,70	0,00	3,70	92,59	3,85
2.4	0,00	11,11	14,81	74,07	3,63
2.5	3,70	3,70	7,41	85,19	3,74

Српски језик бележи изузетно високе оцене, посебно код прилагођавања рада потребама ученика (2.2), где је чак 92,59% одговора у категорији "у потпуности".

2. Математика

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	22,22	25,93	51,85	3,30
2.2	0,00	0,00	18,52	81,48	3,81
2.4	0,00	11,11	25,93	62,96	3,52
2.5	0,00	11,11	25,93	62,96	3,52

Код Математике се такође издваја стандард 2.2 као најјача тачка, док је управљање процесом учења (2.1) нешто нижа, али и даље врло добра оцена.

3. Услуживање

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	0,00	3,70	96,30	3,96
2.2	0,00	0,00	3,70	96,30	3,96
2.4	0,00	0,00	0,00	100,00	4,00
2.5	0,00	0,00	0,00	100,00	4,00

Предмет Услуживање је оцењен готово максималним оценама. Код поступака вредновања (2.4) и прилике за успех (2.5), свих 9 ученика је за сва три показатеља дало оцену "у потпуности".

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – II разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,56
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,87
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,72
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,75

Стандард 2.1 (3,56): Најефикасније управљање часом је на Услуживању, док Математика има највише простора за напредак у овом сегменту.

Стандард 2.2 (3,87): Највише оцењен стандард у разреду, што указује на изузетну посвећеност наставника индивидуалним потребама ученика.

Стандард 2.4 (3,72): Вредновање је транспарентно и јасно, посебно у стручном предмету.

Стандард 2.5 (3,75): Ученици се осећају веома успешним и подржаним у овом одељењу.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – II разред

Стандард	Српски језик	Математика	Услуживање
2.1	3,41	3,30	3,96
2.2	3,85	3,81	3,96
2.4	3,63	3,52	4,00
2.5	3,74	3,52	4,00
Просек предмета	3,66	3,54	3,98

Табела 3. Збирни приказ – II разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
II разред	3,73	Услуживање (3,98)	Математика (3,54)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

Други разред профила Конобар показује изузетно високе резултате у свим сегментима наставе са општим просеком од 3,73. Посебно се издваја предмет Услуживање који је оцењен готово перфектно. Чак и најниже оцењен предмет (Математика) има веома висок просек од 3,54, што указује на изузетан квалитет образовно-васпитног рада у овом одељењу.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Одржавање мотивације:

Наставити са тренутним методама рада у Српском језику и Математици, посебно у домену прилагођавања наставе (Стандард 2.2), где су резултати врхунски.

2. Уједначавање ефикасности управљања часом:

Користити позитивна искуства из Услуживања како би се додатно унапредила динамика часа на Математици (Стандард 2.1).

ТРЕЋИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Показатељ	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	45,83	33,33	20,83	2,75
2.2	0,00	45,83	29,17	25,00	2,79
2.4	0,00	41,67	37,50	20,83	2,79
2.5	0,00	41,67	25,00	33,33	2,92

Српски језик у трећој години има знатно нижи просек него у другој, са високим процентом "делимичних" одговора (преко 40% по свим индикаторима), што указује на пад мотивације или тежину градива.

2. Математика

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	37,50	20,83	45,83	3,08
2.2	0,00	25,00	37,50	37,50	3,13
2.4	4,17	20,83	25,00	50,00	3,21
2.5	4,17	20,83	16,67	58,33	3,29

Најјачи аспект код математике је пружање прилике сваком ученику да буде успешан (3,29).

3. Услуживање

Стандард	Није учљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	25,00	0,00	75,00	3,50
2.2	0,00	25,00	0,00	75,00	3,50
2.4	0,00	25,00	0,00	75,00	3,50
2.5	0,00	25,00	0,00	75,00	3,50

Услуживање показује пуну стабилност кроз све стандарде са просеком 3,50.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – III разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,11
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,14
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,17
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,24

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – III разред

Стандард	Српски језик	Математика	Услуживање
2.1	2,75	3,08	3,50
2.2	2,79	3,13	3,50
2.4	2,79	3,21	3,50
2.5	2,92	3,29	3,50
Просек предмета	2,81	3,18	3,50

Табела 3. Збирни приказ – III разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
III разред	3,16	Услуживање (3,50)	Српски језик (2,81)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

Резултати за трећи разред профила Конобар указују на то да је највећи квалитет наставе у стручном предмету Услуживање. Код Математике се примећује висок ниво транспарентности у вредновању и пружању шанси за успех, али и постојање малог броја негативних одговора који указују на то да један део ученика не прати наставу са лакоћом. Српски језик је предмет који захтева хитну интервенцију због просека испод 3,00 и великог броја одговора који указују на само делимично задовољство ученика.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Ревизија наставних метода у Српском језику:

Увести интерактивније облике рада како би се смањио високи проценат "делимичних" одговора (45,83%).

2. Индивидуализација на Математици:

Истражити разлоге за негативне оцене код стандарда 2.4 и 2.5 и пружити додатну подршку ученицима који заостају.

3. Хоризонтална размена:

Применити успешне моделе управљања часом из Услуживања на теоријске предмете.

ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КОНОБАР

Анализа података кроз две године школовања указује да образовни профил Конобар поседује изузетан потенцијал који се јасно види у другој години. Како би се тај квалитет задржао до краја школовања, неопходно је методички ојачати наставу општих предмета у трећој години и користити позитивне моделе рада из практичне наставе.

Табела 1. Упоредни преглед просечних оцена по стандардима

Стандард	Други разред	Трећи разред
2.1	3,56	3,11
2.2	3,87	3,14
2.4	3,72	3,17
2.5	3,75	3,24
Укупан просек разреда	3,73	3,16

Табела 2. Упоредни преглед просечних оцена према разредима и предметима

Разред	Српски језик	Математика	Услуживање
II	3,66	3,54	3,98
III	2,81	3,18	3,50

Напомена:

– Просечне оцене су добијене као аритметичка средина свих показатеља у оквиру стандарда 2.1, 2.2, 2.4 и 2.5, применом скале:

1 – није уочљиво, 2 – делимично, 3 – углавном, 4 – у потпуности

Приметан је пад свих индикатора при преласку из друге у трећу годину. Док је друга година оцењена изузетно високим оценама (близу максимума), у трећој години долази до пада за више од пола оцене у просеку.

Стандард 2.2 је индикатор са највећим падом (-0,73). Ученици у трећој години знатно мање осећају да је настава прилагођена њиховим предзнањима и темпу, што је посебно изражено у Српском језику.

Стручни предмети наспрам општих: У оба разреда Услуживање држи лидерску позицију са врло стабилним и високим просецима (од 3,50 до 3,98), што указује на изражену практичну усмереност овог профила.

Изазови теоријске наставе: Најслабије тачке смера су Математика у другој години (3,54) и Српски језик у трећој години (2,81). Пад просека Српског језика испод 3,00 у завршној години је најкритичнији налаз ове анализе.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ НА НИВОУ СМЕРА

1. Интердисциплинарно повезивање (Теорија + Пракса):

- С обзиром на то да су ученици изузетно мотивисани на Услуживању, потребно је да наставници Српског језика и Математике уводе више примера из угоститељства (нпр. пословна комуникација са гостима, калкулације у ресторану).
- Циљ: Подизање Стандарда 2.2 и смањење процента „делимичног“ задовољства у теоријским предметима.

2. Уједначавање критеријума вредновања (Стандард 2.4):

- Потребно је на нивоу већа смера Конобар дефинисати јасније и транспарентније критеријуме оцењивања за теоријске предмете у завршној години.
- Циљ: Враћање поверења ученика у праведност и ефекте оцењивања на ниво из друге године.

3. Појачана подршка у завршној години:

- Увести додатне консултације или допунску наставу из Српског језика за трећу годину како би се смањио број ученика који наставу оцењују само делимично успешном (45,83% код индикатора 2.1).
- Циљ: Подизање општег просека трећег разреда ка вредностима које бележи друга година.

КУВАР

Анкета је спроведена онлајн и анонимно, путем платформе Гугл учионица, на узорку од укупно 40 ученика, распоређених по разредима:

- II разред: 18 ученика
- III разред: 22 ученика

Предмет процене била је настава из следећих предмета: Српски језик и књижевност, Математика и Куварство.

Коришћена је четворостепена скала процене:

1. Није уочљиво
2. Делимично
3. Углавном
4. У потпуности

Оцена за сваки појединачни индикатор добијена је синтезом података из три припадајућа показатеља. Процент остварености индикатора представља збирну вредност одговора свих ученика кроз сва три показатеља, чиме је осигурана свеобухватна процена стандарда

ДРУГИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	9,26	29,63	16,67	44,44	2,96
2.2	5,56	31,48	25,93	37,04	2,94
2.4	14,81	29,63	7,41	48,15	2,89
2.5	5,56	31,48	22,22	40,74	2,98

Српски језик бележи уједначене вредности око просека 2,94. Најниже је оцењено вредновање (2.4) због нешто већег броја негативних одговора (14,81%).

2. Математика

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	11,11	31,48	18,52	38,89	2,85
2.2	14,81	25,93	16,67	42,59	2,87
2.4	7,41	29,63	14,81	48,15	3,04
2.5	5,56	27,78	11,11	55,56	3,17

Код Математике се издваја стандард 2.5 као најјача тачка (3,17), што значи да већина ученика осећа да има прилику за успех.

3. Куварство

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	9,26	18,52	18,52	53,70	3,17
2.2	5,56	20,37	14,81	59,26	3,28
2.4	7,41	22,22	14,81	55,56	3,19
2.5	7,41	27,78	12,96	51,85	3,09

Стручни предмет очекивано има највише просечне оцене, нарочито у домену прилагођавања рада наставника потребама ученика (3,28).

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – II разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	2,99
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,03
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,04
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,08

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – II разред

Стандард	Српски језик	Математика	Куварство
2.1	2,96	2,85	3,17
2.2	2,94	2,87	3,28
2.4	2,89	3,04	3,19
2.5	2,98	3,17	3,09
Просек предмета	2,94	2,98	3,18

Стандард 2.1 је индикатор са најнижом оценом у разреду. Док је на Куварству организација врло јасна (53,70% „у потпуности“), на Математици постоји значајан организациони изазов јер 11,11% ученика уопште не уочава ефикасно вођење часа.

Стандард 2.2 Прилагођавање рада ученицима (Просек: 3,03): Наставник Куварства предњачи у овом сегменту (3,28), успешно прилагођавајући практичне задатке. Насупрот томе, на Математици је ово најслабија тачка (14,81% „није уочљиво“), што указује на то да је темпо рада за многе ученике пребрз.

Стандард 2.4 Поступци вредновања (Просек: 3,04): Иако је Математика тежак предмет, ученицима су критеријуми на њој јаснији него на Српском језику, који има најнижу оцену за вредновање (2,89). Код Српског језика чак 44,44% ученика само делимично или уопште не разуме како се оцењује.

Стандард 2.5 Прилика за успех (Просек: 3,08): Ово је најпозитивнији индикатор. Посебно се истиче Математика (3,17), где већина ученика (55,56%) осећа да у потпуности може да оствари успех захваљујући подршци наставника.

Табела 3. Збирни приказ – II разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
II разред	3,03	Куварство (3,18)	Српски језик (2,94)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

Други разред профила Кувар остварује општи просек од 3,03. Резултати су веома уједначени по предметима, али се јасно види да стручни предмет Куварство предњачи по квалитету наставе. Српски језик и Математика се граниче са оценом 3,00, при чему је код оба предмета уочљив значајан број одговора „делимично“, што сугерише простор за методичка побољшања.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Методичка подршка за теоријске предмете:

Наставници Српског језика и Математике треба да раде на смањењу процента негативних одговора кроз боље прилагођавање садржаја предзнању ученика (Стандард 2.2).

2. Динамика часа:

Унапредити ефикасност управљања процесом учења на Математици (Стандард 2.1) како би се постигао ниво који има Куварство.

ТРЕЋИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	0,00	4,55	95,45	3,95
2.2	0,00	0,00	4,55	95,45	3,95
2.4	0,00	0,00	4,55	95,45	3,95
2.5	0,00	0,00	4,55	95,45	3,95

Српски језик у трећој години бележи готово максималне оцене, што је драстичан скок у односу на другу годину.

2. Математика

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	0,00	4,55	95,45	3,95
2.2	0,00	0,00	4,55	95,45	3,95
2.4	0,00	0,00	4,55	95,45	3,95
2.5	0,00	0,00	4,55	95,45	3,95

Као и код Српског језика, Математика је оцењена изванредно, без иједног негативног или "делимичног" одговора.

3. Куварство

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	0,00	4,55	95,45	3,95
2.2	0,00	0,00	4,55	95,45	3,95
2.4	0,00	0,00	4,55	95,45	3,95
2.5	0,00	0,00	4,55	95,45	3,95

Потпуни консензус ученика постоји и код стручног предмета, где је квалитет наставе оцењен као врхунски.

Табела 1. Просечне вредности по индикаторима – III разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,95
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,95
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,95
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,95

Стандард 2.1 (3,95): Сви наставници показују максималну ефикасност у организацији наставе.

Стандард 2.2 (3,95): Индивидуални приступ је на највишем нивоу код свих испитаних предмета.

Стандард 2.4 (3,95): Ученицима су критеријуми оцењивања потпуно јасни и транспарентни.

Стандард 2.5 (3,95): Постоји изузетно подстицајна атмосфера у којој сви ученици верују у свој успех.

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – III разред

Стандард	Српски језик	Математика	Куварство
2.1	3,95	3,95	3,95
2.2	3,95	3,95	3,95
2.4	3,95	3,95	3,95
2.5	3,95	3,95	3,95
Просек предмета	3,95	3,95	3,95

Табела 3. Збирни приказ – III разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
III разред	3,95	Сви предмети су изједначени (3,95)	Сви предмети су изједначени (3,95)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА И ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

Трећи разред профила Кувар представља пример најбоље праксе у школи. За разлику од друге године где је просек био 3,03, овде видимо готово савршен скок на 3,95. Ово указује на то да су ученици у завршној години потпуно интегрисани у процес рада и да је настава у потпуности прилагођена њиховим потребама.

ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ КУВАР

Образовни профил Кувар обухвата узорак од 40 ученика (18 у другом и 22 у трећем разреду). Смер показује снажан узлазни тренд квалитета наставе. Док се у другој години наставници суочавају са изазовима прилагођавања (просек 3,03), у трећој години настава достиже свој врхунац са просеком од 3,95.

Табела 1. Упоредни преглед просечних оцена по стандардима

Стандард	Други разред	Трећи разред
2.1	3,95	3,95
2.2	3,95	3,95
2.4	3,95	3,95
2.5	3,95	3,95
Укупан просек разреда	3,95	3,95

Табела 2. Упоредни преглед просечних оцена према разредима и предметима

Разред	Српски језик	Математика	Куварство
II	2,94	2,98	3,18
III	3,95	3,95	3,95

Напомена:

– Просечне оцене су добијене као аритметичка средина свих показатеља у оквиру стандарда 2.1, 2.2, 2.4 и 2.5, применом скале:

1 – није уочљиво, 2 – делимично, 3 – углавном, 4 – у потпуности.

Овај смер бележи највећи напредак у квалитету наставе од свих до сада анализираних профила. Сви индикатори су у завршној години доведени скоро до максимума.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ НА НИВОУ ЦЕЛОГ СМЕРА

1. Преношење праксе из III разреда:

Анализирати шта је довело до овако високих оцена у трећој години (методе рада, приступ) и применити те моделе већ у другом разреду како би се подигао почетни ниво квалитета.

2. Фокус на другу годину:

Потребно је додатно радити на методици у II разреду како би се смањио број "делимичних" одговора који су тамо доминантни.

3. Одржавање мотивације:

Наставити са тренутним начином рада у завршној години јер он даје максималне резултате у задовољству ученика.

ПОСЛАСТИЧАР

Анкета је спроведена онлајн и анонимно, путем платформе Гугл учионица, на узорку од укупно 16 ученика, распоређених по разредима:

- II разред: 10 ученика
- III разред: 6 ученика

Предмет процене била је настава из следећих предмета: Српски језик и књижевност, Математика и Посластичарство.

Коришћена је четворостепена скала процене:

1. Није уочљиво
2. Делимично
3. Углавном
4. У потпуности

Оцена за сваки појединачни индикатор добијена је синтезом података из три припадајућа показатеља. Процент остварености индикатора представља збирну вредност одговора свих ученика кроз сва три показатеља, чиме је осигурана свеобухватна процена стандарда

ДРУГИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	0,00	30,00	70,00	3,70
2.2	0,00	0,00	20,00	80,00	3,80
2.4	0,00	3,33	26,67	70,00	3,67
2.5	0,00	3,33	23,33	73,33	3,70

Веома високе оцене за Српски језик. Наставник изврсно прилагођава рад (3,80), а негативних одговора готово да нема.

2. Математика

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	6,67	30,00	30,00	33,33	2,90
2.2	3,33	26,67	16,67	53,33	3,20
2.4	10,00	20,00	26,67	43,33	3,03
2.5	10,00	20,00	26,67	43,33	3,03

Математика бележи најниже просеке у овом разреду. Посебно је изазовно ефикасно управљање часом (2,90), где трећина ученика ову ставку оцењује само као „делимично“ присутну.

3. Посластичарство

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	0,00	13,33	86,67	3,87
2.2	0,00	0,00	10,00	90,00	3,90
2.4	0,00	0,00	6,67	93,33	3,93
2.5	0,00	0,00	13,33	86,67	3,87

Стручни предмет је, очекивано, најбоље оцењен. Скоро сви ученици (90-93%) сматрају да су стандарди у потпуности испуњени, нарочито код вредновања.

Табела 2. Просечне вредности по индикаторима – II разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	3,49
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	3,69
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	3,54
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	3,53

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – II разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Математика	Посластичарство
2.1	3,70	2,90	3,87
2.2	3,80	3,20	3,90
2.4	3,67	3,03	3,93
2.5	3,70	3,03	3,87
Просек предмета	3,72	3,04	3,89

Стандард 2.1 Управљање часом (3,49): Најниже оцењен стандард, првенствено због Математике (2,90) где 30% ученика часове доживљава само делимично ефикасним.

Стандард 2.2 Прилагођавање рада (3,63): Најјача тачка разреда. Наставници Посластичарства и Српског језика показују висок степен флексибилности, што ученици препознају кроз скоро максималне оцене (између 3,80 и 3,90).

Стандард 2.4 Вредновање (3,54): Док је на стручном предмету оцењивање готово савршено транспарентно (3,93), на Математици постоји криза поверења, где 10% ученика уопште не уочава сврху и јасност поступака вредновања.

Стандард 2.5 Прилика за успех (3,53): Већина ученика се осећа подржано, али опет на Математици бележимо 10% одговора „није уочљиво“, што сигнализира ризик од ране демотивације у овом сегменту.

Табела 3. Збирни приказ – II разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
II разред	3,55	Посластичарство (3,89)	Математика (3,04)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

- Разред остварује врло добру просечну оцену од 3,55, што указује на висок квалитет наставног процеса.
- Настава на Посластичарству (3,89) и Српском језику (3,72) је на изузетном нивоу, где ученици скоро једногласно потврђују потпуну посвећеност наставника њиховим потребама (Стандард 2.2).
- Са просеком од 3,04, овај предмет значајно одступа од осталих. Највећи проблем је ефикасност управљања часом (2,90), где чак 36,67% ученика сматра да организација није адекватна или је само делимично уочљива.
- Постоји изражен јаз у домену вредновања (Стандард 2.4); док на струци ученици имају потпуно поверење у оцену (3,93), на Математици сваки десети ученик уопште не разуме критеријуме по којима се оцењује.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Унапређење организације часа на Математици (Стандард 2.1):
 - Наставник Математике треба да уведе јаснију структуру часа са прецизним инструкцијама на почетку сваке наставне јединице.
 - Циљ: Смањити проценат „делимичних“ одговора и подићи ову оцену ближе општем просеку разреда.
2. Повећање транспарентности вредновања (Стандард 2.4):
 - Потребно је да наставници Математике и Српског језика (у мањој мери) додатно појасне критеријуме за сваку оцену, користећи формативне методе (чешће кратке повратне информације уместо само бројчане оцене).
 - Циљ: Елиминисати одговоре „није уочљиво“ код поступака вредновања.
3. Коришћење модела „вршњачког учења“ међу наставницима:
 - Организовати размену искустава између наставника Посластичарства и осталих колега, с обзиром на то да он остварује највиши степен прилагођавања рада потребама ученика (3,90).
 - Циљ: Интегрисати практичне примере из струке у теоријску наставу како би се подигла мотивација и перцепција прилике за успех (2.5).

ТРЕЋИ РАЗРЕД

1. Српски језик и књижевност

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	33,33	27,78	38,89	3,06
2.2	0,00	33,33	27,78	38,89	3,06
2.4	0,00	38,89	16,67	44,44	3,06
2.5	0,00	38,89	16,67	44,44	3,06

Српски језик бележи стабилан просек (3,06), али са високим процентом „делимичних“ одговора (преко 33%), што указује на осцилације у квалитету наставе из угла ученика.

2. Математика

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	0,00	44,44	16,67	38,89	2,94
2.2	0,00	33,33	16,67	50,00	3,17
2.4	5,56	38,89	16,67	38,89	2,89
2.5	0,00	33,33	16,67	50,00	3,17

Код Математике се издваја изазов у домену вредновања (2,89), где имамо и негативне оцене. Ипак, ученици препознају шансу за успех и прилагођавање рада (3,17).

3. Посластичарство

Стандард	Није уочљиво (%)	Делимично (%)	Углавном (%)	У потпуности (%)	Просечна вредност
2.1	50,00	16,67	16,67	16,67	2,00
2.2	50,00	16,67	16,67	16,67	2,00
2.4	50,00	16,67	16,67	16,67	2,00
2.5	50,00	16,67	16,67	16,67	2,00

Посластичарство у трећем разреду бележи веома ниске оцене. Чак 50% одговора је у категорији „није уочљиво“ за све стандарде. Ово је критична тачка која захтева хитну анализу узрока.

Табела 2. Просечне вредности по индикаторима – III разред

Стандард	Опис стандарда	Просечна оцена
2.1	Наставник ефикасно управља процесом учења на часу	2,67
2.2	Наставник прилагођава рад на часу образовно васпитним потребама ученика	2,74
2.4	Поступци вредновања су у функцији даљег учења	2,65
2.5	Сваки ученик има прилику да буде успешан	2,74

Табела 2. Збирни показатељ просечних оцена предмета по индикаторима – III разред

Стандард	Српски језик и књижевност	Математика	Посластичарство
2.1	3,06	2,94	2,00
2.2	3,06	3,17	2,00
2.4	3,06	2,89	2,00
2.5	3,06	3,17	2,00
Просек предмета	3,06	3,17	2,00

Табела 3. Збирни приказ – III разред

Разред	Просечна оцена свих предмета (област 2)	Највише вредности	Најниже вредности
III разред	2,70	Математика (3,17)	Посластичарство (2,00)

АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

Трећи разред Посластичара показује значајан пад квалитета у односу на другу годину (пад са 3,55 на 2,70). Посебно забрињава стручни предмет Посластичарство, где је препознатљивост стандарда на историјском минимуму од 2,00.

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Инспекција практичне наставе:

Хитно утврдити зашто половина ученика сматра да на Посластичарству не постоји ефикасно управљање нити прилагођавање рада.

2. Ревизија оцењивања:

Наставници Математике и Посластичарства морају јасније дефинисати критеријуме како би се смањио број негативних оцена у стандарду 2.4.

3. Индивидуални разговори:

С обзиром на мали узорак (6 ученика), препоручује се разговор са одељењем ради идентификовања конкретних препрека у раду.

ЗАКЉУЧАК ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ПОСЛАСТИЧАР

Образовни профил Посластичар бележи оштар пад квалитета у свим сегментима наставе при преласку из друге у трећу годину. Док је друга година оцењена врло високом оценом (3,55), трећа година пада на границу прихватљивог (2,70).

Табела 1. Упоредни преглед просечних оцена по стандардима

Стандард	Други разред	Трећи разред
2.1	3,49	2,67
2.2	3,69	2,74
2.4	3,54	2,65
2.5	3,53	2,74
Укупан просек разреда	3,55	2,70

Табела 2. Упоредни преглед просечних оцена према разредима и предметима

Разред	Српски језик и књижевност	Математика	Посластичарство
II	3,72	3,04	3,89
III	3,06	3,17	2,00

Напомена:

– Просечне оцене су добијене као аритметичка средина свих показатеља у оквиру стандарда 2.1, 2.2, 2.4 и 2.5, применом скале:

1 – није уочљиво, 2 – делимично, 3 – углавном, 4 – у потпуности.

Стручни предмет (Посластичарство): Ово је највећи парадокс смера. У другој години ово је најбоље оцењен предмет (3,89), док у трећој години постаје најслабија тачка са просеком 2,00 и чак 50% одговора "није уочљиво".

Математика: Показује константан изазов у оба разреда. Просек у другој години је 3,04, а у трећој 3,05, што указује на то да су проблеми са методиком рада на овом предмету хронични за овај смер.

Српски језик: Такође бележи пад са изврских 3,72 у другој на 3,06 у трећој години, што сугерише општи пад ангажованости у завршној години.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ НА НИВОУ ЦЕЛОГ СМЕРА

1. Хитна ревизија практичне наставе у завршној години:

- Потребно је утврдити зашто је задовољство стручним предметом пало за скоро две целе оцене (са 3,89 на 2,00). Испитати да ли је дошло до промене наставника, услова рада у кабинету или промене у методици праксе.

2. Уједначавање критеријума вредновања (2.4):

- Развити заједнички план за транспарентно оцењивање, посебно на Математици и Посластичарству у III разреду, како би се елиминисали негативни одговори ученика који не разумеју сврху вредновања.

3. Хоризонтална размена искустава:

- Наставници који предају у II разреду (где су оцене изврсне) треба да поделе своје методе рада и приступе са колегама који предају у III разреду. Посебан фокус ставити на индикатор 2.2 (Прилагођавање рада), који бележи највећи пад.

4. Подизање мотивације у завршној години:

- С обзиром на то да је узорак у трећој години мали (6 ученика), организовати фокус-групу са њима како би се идентификовали специфични разлози за овако ниске оцене и вратио осећај прилике за успех (2.5).

ЗАКЉУЧАК НА НИВОУ ШКОЛЕ

На основу извештаја о самовредновању за школску 2025–2026. годину, у кључној области Настава и учење, може се извести следећи глобални закључак на нивоу школе:

Глобални закључак о самовредновању рада школе

Процес самовредновања, спроведен кроз анализу четири кључна стандарда (2.1, 2.2, 2.4 и 2.5), указује на стабилан квалитет наставног процеса са израженим позитивним трендом како ученици напредују кроз разреде.

1. Доминација стручних предмета

Најјача карика образовног процеса у школи је настава из стручних предмета (нпр. Организација набавке и продаје, Обука у виртуелном предузећу, Рачуноводство, Практична настава). Ови предмети константно остварују највише просечне оцене (често изнад 3,50), што потврђује да је настава у великој мери оријентисана на исходе, компетенције и практичну примену знања.

2. Квалитет оцењивања (Стандард 2.4)

Транспарентност и објективност вредновања су препознати као једна од најјачих тачака на нивоу целе установе. У већини образовних профила, овај стандард има високе оцене, што указује на то да су критеријуми оцењивања ученицима јасни и да су поступци вредновања у функцији њиховог даљег учења.

3. Подршка и мотивација (Стандард 2.5)

Генерално постоји висок степен подршке ученицима, посебно у нижим разредима и стручним модулима, где наставници показују поверење у могућности ученика и негују подстицајну атмосферу. Међутим, у завршним разредима код појединих предмета (нпр. Трговинско пословање) примећен је пад мотивације, што захтева циљане педагошке интервенције.

4. Изазови у општеобразовној настави (Стандарди 2.1 и 2.2)

Главни простор за унапређење идентификован је у областима ефикасности управљања часом и индивидуализације рада (прилагођавање потребама ученика) у оквиру општеобразовних предмета попут Математике, Српског и Енглеског језика. Код ових предмета је уочен већи број одговора „није уочљиво“, што сугерише потребу за већом диференцијацијом наставних материјала и јаснијим дефинисањем исхода часа.

5. Развојни тренд

Постоји јасна вертикална прогресија квалитета. Како ученици прелазе у више разреде, њихова перцепција квалитета наставе расте (нпр. код профила Финансијско-рачуноводствени техничар просек расте са 2,84 на 3,55), што указује на успешну адаптацију на струку и бољу методичку прилагођеност наставника старијим узрастима.

Кључна препорука на нивоу школе:

Потребно је извршити хоризонталну размену добре праксе, где би се успешни модели индивидуализације и мотивације из стручних предмета и практичне наставе применили на општеобразовне предмете, како би се уједначио квалитет наставе у свим сегментима.